Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

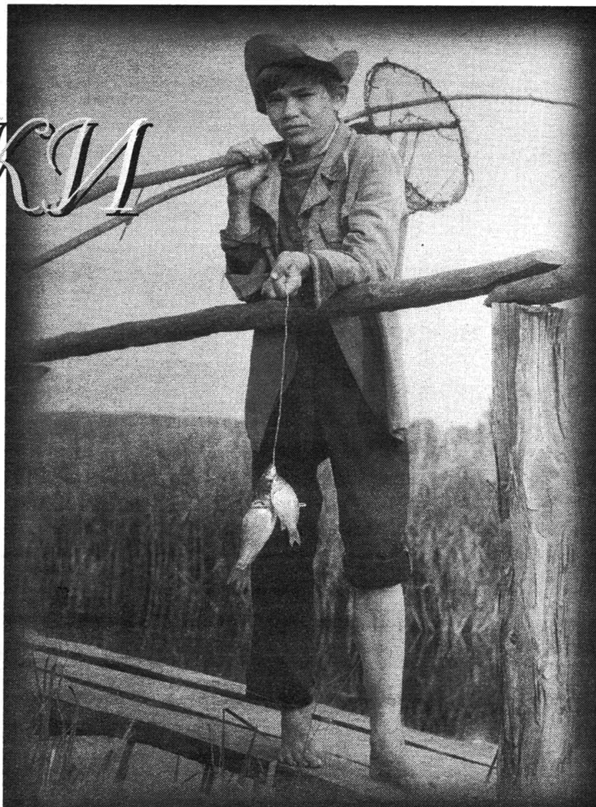

№ 89 (1589) ♦ Субота, 24 травня 1997 року ♦ Ціна договірна

Трохи ЛІРИКИ на тлі повсякдення

Дитинство не вимірює себе економічними категоріями, там босоногість не дорівнює відсутності взуття, а впіймана тобою рибина — своїм реально-товарним розмірам. Воно, звісно, правильно пишеться в серйозних газетах, в тім числі й у нашій, що нинішнє літо більшість школярів проведуть не в «Артеку», бо там стало надто дорого, а у своїх сільських дідусів та бабусь — у кого вони є. Все це аж ніяк не свідчить про добробут народу. Одначе для вищезгаданих дідусів та бабусь такий поворот справ буде справжнім святом — куди більшим, аніж видача пенсії (якщо розмір нинішньої пенсії взагалі зручно прирівнювати до свята, прости, Господи!)

(Закінчення на 9-й стор.)

Багатіємо власниками

У ході дводенної робочої поїздки на Полтавщину Голова Верховної Ради Олександр Мороз ознайомився з роботою агрофірми «Вересень» у селі Погребах Глобинського району. Це підприємство одне з перших в області пішло шляхом реформування. Спочатку тут розпаювали майно і землю. Кожному тепер уже колишньому колгоспникові видали свідоцтво на майновий пай та сертифікат на право власності на землю. А затим власники і пайовики уклали угоди з керівником підприємства. Відтак в господарстві на базі молочнотоварної ферми створено сільгосппідприємства «Мрія» та «Світанок». Замість автогаража почало діяти приватне підприємство «Інтеграл». Переробний цех став також окремим приватним підприємством.

(Закінчення на 2-й стор.).

Україна, Вірменія, Грузія: приязнь, як і завжди

На 26 — 29 травня заплановано офіційний візит делегації Верховної Ради України, очолюваної главою парламенту Олександром Морозом, до Республіки Вірменія та до Республіки Грузія.

(Закінчення на 2-й стор.).

Читайте у суботньому випуску

Борис Єльцин до Києва приїде

Президент Росії Борис Єльцин, як зазначається, прибуде до Києва в другій половині дня 30 травня. Як стало відомо агентству «Інтерфакс-Україна» з джерел, близьких до адміністрації Президента України, після офіційної церемонії зустрічі плануються переговори Б. Єльцина та Л. Кучми «один-на-один» і урочистий прийом.

Уранці 31 травня заплановано сніданок Б. Єльцина з Прем'єр-міністром України Павлом Лазаренком. Президент РФ покладе вінки до могили Невідомого солдата і зустрінеться з ветеранами війни.

Потім, як очікується, відбудеться ще одна зустріч Л. Кучми та Б. Єльцина, церемонія підписання документів і відповіді на запитання журналістів. Після обіду планується офіційна церемонія проводів і відліт Б. Єльцина до Москви.

Загалом, повідомили джерела, Б. Єльцин пробуде в Києві близько доби. Вони, водночас, підкреслили, що в програмі візиту до 30 травня можуть бути зроблені корективи.

Прес-секретар Президента РФ Сергій Ястржембський підтвердив у інтерв'ю «Інтерфаксу» в середу, що візит відбудеться в наперед обумовлені терміни — 30—31 травня.

Парламентська хроніка

Без боргів у вибори

Ранкове та денне засідання 23 травня

Ухвалено закон про списання та реструктуризацію податкової заборгованості за станом на 1 січня 1997 року. А новому виборчому законопроектові відкрито дорогу.

(Закінчення на 2-й стор.).

У номер

● *Київ*

Надійне джерело

інвестицій в економіку і бюджет держави — так охарактеризував Голова Верховної Ради Олександр Мороз газотранспортну мережу України під час зустрічі з представниками компанії «Шелл».

Ця компанія планує інвестувати в економіку нашої держави півтора мільярда доларів для реконструкції і розвитку газотранспортної мережі. Як зазначив у розмові з Головою ВР директор з розвитку бізнесу в державах Східної Європи Пол Салліван, у зв'язку з тим, що Росія планує прокласти ще два газопроводи — один через Білорусь, інший по дну Чорного моря до Туреччини і країн Південної Європи, Україна ризикує втратити близько половини своїх прибутків і вигідне геополітичне становище. Водночас компанія «Шелл» пропонує створити спільне підприємство для обслуговування української газотранспортної мережі. Вона бере на себе зобов'язання внести до його статутного фонду 500 мільйонів доларів. Окрім того, ще мільярд доларів планowано вкласти в реконструкцію діючих газопроводів. «Шелл» має намір закуповувати в українських підприємств обладнання для реконструкції за умови, що воно відповідатиме кращим світовим зразкам.

На відміну від інших західних компаній, «Шелл» не розраховує на податкові пільги, а лише на 16 відсотків прибутку. «Наш бізнес буде прозорий», — підкреслив Пол Салліван. Окрім того, зауважив він, марка «Шелл» — це сигнал для покупців на Заході, що з Україною можна мати справу.

Власне, є підстави сподіватися, що вдасться диверсифікувати джерела постачання природного газу. Це дасть змогу створити конкуренцію на газовому ринку, а відтак, і здешевити «голубе паливо».

Олександр Мороз зазначив, що, на його думку, було б добре, якби газотранспортна мережа належала тільки Українській державі. Водночас він добре розуміє, що за нестачі коштів на її модернізацію Україна й справді може втратити це джерело прибутків.

Сторони домовилися, що компанія «Шелл Інтернешнл Гас Лімітед», яка працює на українському ринку з 1992 року, разом з Тимчасовою комісією ВР з вивчення ситуації на газовому ринку і комітетами ВР з питань економічної політики та з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку розроблять відповідний проект законодавчого акта.

Конкретні результати

Перший віце-прем`єр-міністр України Василь Дурдинець 22 травня прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні Уільяма Гріна Міллера на його прохання, — повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Сторони високо оцінили результати недавнього візиту до США Президента України Л. Кучми, його зустрічі з Президентом США Б. Клінтоном та підсумки засідання Міжурядової українсько-американської комісії «Кучма-Гор», підкресливши, що українсько-американське співробітництво нині поступово наповнюється конкретними справами, зримими для людей.

Василь Дурдинець наголосив, що серед пріоритетних практичних кроків уряду України — створення надійної нормативно-правової бази, яка дасть конструктивний імпульс співробітництву у гуманітарній галузі, створить всеохоплюючі і стабільні гарантії для активізації іноземного інвестування економіки України.

● *Полтава*

Багатіємо власниками

(Початок на 1-й стор.).

Можливо, сьогодні ще й рано говорити про значні успіхи в господарюванні, які дали проведення реформи, та однозначно, що нові підходи дозволили селянам відчути себе справжніми господарями на землі. Про це і йшлося під час бесід Олександра Мороза з механізаторами, тваринниками, сільською інтелігенцією, ветеранами.

Потім Голова Верховної Ради прибув до Кременчука. Тут відбулася зустріч із головами та депутатами Кременчуцької міської та районних у місті рад, керівниками підприємств, установ та організацій.

Сьогодні Олександр Мороз матиме зустріч з мешканцями обласного центру, виступить по місцевому радіо і телебаченню, проведе прес-конференцію. Глава парламенту зустрінеться з головами міських і районних рад, райдержадміністрацій, депутатами місцевих рад, громадськістю міста. Відвідає Українську медичну стоматологічну академію та ВАТ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячого харчування».

Офіційно

Розпорядженням Президента України Леоніда Кучми уповноважено міністра юстиції України Сергія Головатого підписати європейські конвенції у галузі кримінального права.

Кожна гривня бюджет береже

Верховна Рада ухвалила закон «Про оподаткування прибутку підприємств»

Вечірнє засідання 22 травня

Скрупульозно розглядалися всі поправки, запропоновані для повторного третього читання, велися дискусії. Скажімо, про витрати на рекламу продукції. Голова державної податкової адміністрації Микола Азаров вважав, що два відсотки чистого прибутку, які використовуються на рекламні заходи, — це занадто багато. Проте народний депутат Сергій Терьохін переконливо довів, що у валовому доході ця цифра становить усього 0,3 відсотка. Мало того, ці кошти в основному витрачатимуться у межах України, а отже, також надійдуть до бюджету. Водночас реклама вітчизняних товарів дасть змогу створити конкурентне середовище імпортній продукції.

Чимало часу витратили народні депутати, обговорюючи пільги тим, хто спрямовує кошти на будівництво житла для військовослужбовців. Частина депутатів вважала, що необхідні суми треба передбачити у статті бюджету. Однак, на думку Голови Верховної Ради Олександра Мороза, ці кошти можуть розчинитися в різноманітних державних витратах, оскільки й досі не вирішено проблеми заборгованості в зарплатах і пенсіях. Після тривалої дискусії сесія вирішила залишити податкові пільги тим, хто фінансуватиме будівництво житла для військовослужбовців.

Сесія 257 голосами ухвалила остаточний варіант закону, який, як планується, набере чинності з 1 липня поточного року. Але перед цим його повинен підписати Президент України.

Каменем спотикання став проект постанови про створення тимчасової спеціальної депутатської комісії для доопрацювання Цивільного кодексу. Опісля того, як її прийняли в основному, народний депутат Юрій Болдирєв нагадав, що комісія під час роботи над Цивільним кодексом повинна враховувати і положення проекту Господарського кодексу. На жаль, думки депутатів розділилися і дійти згоди не вдалося.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентська хроніка

Без боргів у вибори

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначив доповідач — голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов, наявні борги — це, образно кажучи, тромби, які блокують усю систему платежів. Звідси —поглиблення кризи всієї економіки держави.

Пропонується податкові зобов'язання, які виникли до 31 грудня 1993 року включно (їх сума сягає 3 мільярдів гривень), списати як безнадійні. Так само передбачається списати суму заборгованості за нарахованими пенями та штрафними і фінансовими санкціями, що виникли за період з 1 січня 1994 року до 31 грудня 1996 року включно. Загальна сума списання та реструктуризації податкової заборгованості становить 4 мільярди гривень.

Відповідаючи опонентам, Віктор Суслов погоджувався, що це разовий захід і не радикальний. Зволікання вже обернулося самовбивчим зашморгом для економіки України.

За ухвалення закону проголосували 254 народні депутати.

Парламент зробив рішучий крок до прийняття нового закону про вибори народних депутатів (повторне друге читання) за змішаною системою: 50 відсотків депутатів обиратимуться за партійними списками, а 50 — в одномандатних округах. Проект закону з доповненнями і пропозиціями депутатів буде винесено ще раз на друге читання.

Ухвалено постанову про звіт та впорядкування діяльності тимчасових комісій Верховної Ради.

Заплановане слухання інформацій міністрів закордонних справ та оборони України про переговори, які ведуться щодо становлення й закріплення відносин особливого партнерства зі США і НАТО у військовій галузі, та навчання у районі Євпаторії не відбулося через відсутність у сесійному залі відповідних міністрів. Питання перенесено на одне із засідань у червні.

Іван ДМИТРЕНКО.

Україна, Вірменія, Грузія: приязнь, як і завжди

(Початок на 1-й стор.).

Дводенне перебування в Єревані передбачає зустрічі з Головою Національних зборів Бабкеном Араркцяном та з головами комісій вищого законодавчого органу країни, Президентом Левоном Тер-Петросяном, Прем'єр-міністром Робертом Кочаряном, міністром закордонних справ Олександром Арзуманяном, католикосом усіх вірменів Його Святістю Гарегіном І. Олександр Мороз виступить із промовою перед Національними зборами.

Члени української делегації відвідають музей пам'яті жертв геноциду 1915 року, де покладуть вінок, Матенадаран (сховище стародавніх рукописів), побувають у кафедральному соборі та музеї при ньому.

Відбудеться також зустріч із співробітниками посольства України в Республіці Вірменія та представниками української громади.

У Тбілісі українська делегація прибуде ввечері 27 травня. А наступного дня Олександр Мороз матиме зустріч з главою парламенту Республіки Грузія Зурабом Жванією, виступить на сесії, а також візьме участь у засіданні «круглого столу», де представники фракцій обговорюватимуть проблеми парламентаризму.

На 29 травня заплановано бесіду Олександра Мороза з Президентом Грузії Едуардом Шеварднадзе.

Голова Верховної Ради і члени української делегації оглянуть старі квартали Тбілісі, кафедральний собор Светіцховелі, монастирський комплекс Джварі, скарбницю Державного музею, побувають на металургійному комбінаті в Руставі.

Візит українських парламентаріїв до двох республік Закавказзя сприятиме розвитку міжпарламентських зв'язків, нагадає, що у традиційно дружніх взаєминах наших народів нічого не змінилося.

Із сумісництвом розбереться суд

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз надіслав до суду подання про позбавлення депутатського мандата Прем'єр-міністра Павла Лазаренка.

Це було зроблено минулого понеділка. Справи стосовно депутатів-сумісників розглядають у Київському міському суді.

Згідно з рішенням Конституційного суду від 15 травня 1997 року, дія положення Конституції про неможливість суміщати депутатський мандат з іншими видами діяльності не поширюється на депутатів, обраних до парламенту в період з 27 березня 1994 року по 8 червня 1995 року за умови, що інша діяльність здійснювалася до 8 червня 1995 року.

Відповідаючи на запитання журналістів, чи може Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко поєднувати депутатський мандат з іншими видами діяльності, голова Конституційного суду Іван Тимченко відзначив можливість суміщення в разі, «якщо глава уряду під час дії Конституційного договору (з 8 червня 1995 року до 28 червня 1996 року) перебував на державній службі».

П. Лазаренко з 26 червня 1994 року був головою Дніпропетровської облради, народним депутатом України. Призначений главою Дніпропетровської облдержадміністрації лише в липні 1995 року.

Нині П. Лазаренко поєднує головування в Дніпропетровській облраді, депутатство у Верховній Раді України та посаду Прем'єр-міністра України.

Президенту України Л. Кучмі

Прем'єр-міністру України П. Лазаренку

Вельмишановний Леоніде Даниловичу!

Вельмишановний Павле Івановичу!

Стало відомо, що готується проведення І Міжнародного телевізійного фестивалю слов'янського фольклору "Гей, славяне". Організатори розраховують на «вливання» з державного бюджету України. На наше переконання, цього не можна робити з двох міркувань. По-перше, десятки тисяч працівників сфери культури одержують зарплату зі значними затримками, а деякі категорії переведено на 0,15—0,25 ставки або перебувають по півроку і більше у відпустках за власний рахунок. По-друге, ініціаторами згаданого заходу виступили сумно відомий «інтегратор та об'єднувач слов'ян» Йосип Кобзон і «титулований російський граф» Ф. Полянін, а підтримав їх Кабінет міністрів України. Крім того, весь цей «слов'янський» захід має певний політичний підтекст із «білоруським душком».

Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності вважає: замість того, щоб множити такі «слов'янські базари», Україна мусить передусім максимально зберегти інфраструктуру сфери культури, а разом з цим і робочі місця громадян України. Центральні органи управління, одержавши мандат від українського народу, повинні розуміти, що мають прямі зобов'язання перед ним, а не перед заїжджими гастролерами, які хворі на ностальгію за СРСР.

З повагою
Михайло КОСІВ,
голова Комітету ВР України з питань культури і духовності.

Немає добротного закону — немає реформ

СЬОГОДНІ Україна має, на перший погляд, всі умови для стабілізації: є надзвичайно працьовитий народ, родюча земля, досить високої якості виробнича та соціальна інфраструктура, дуже зручне географічне, геополітичне та геоекономічне становище. Але ситуація, як бачимо, не поліпшується. І причин тому багато. Одна з них чомусь, як правило, залишається в затінку — якісні параметри законотворчого процесу. Між тим, тут «закопано» багато відповідей на запитання, чому відстає реформування суспільства.

Про різні аспекти цієї надзвичайно складної і важливої проблеми розмова Валерія Гончаренка з президентом Спілки адвокатів України народним депутатом України Віктором МЕДВЕДЧУКОМ.

—Вікторе Володимировичу, чому, на вашу думку, з таким «скрипом» посуваються наші реформи?

— Для динамічного поступу нам не зволікаючи потрібно закінчити розробку концепції та основних напрямів правової реформи в Україні. Вона, у свою чергу, має включити в себе судово-правову та адміністративну реформи. Йдеться, отже, про одночасне реформування інститутів держави та законодавства. Поза всяким сумнівом, відсутність такої концепції тільки гальмує процес державотворення. Адже досі чи не всі наші закони приймали стихійно, без логічної послідовності, пріоритетності, безсистемно. Спочатку, як ви знаєте, приймали закон, а вже згодом —відповідну концепцію, яка з нього випливала. Системність законодавства в нашій ситуації набуває виняткового значення. Не можна виривати з контексту буття окремі закони. І це добре, що нарешті розроблено хоча б єдиний державний класифікатор галузевого законодавства.

На мою думку, українське законодавство нагадує таблицю Менделєєва, з уже заповненими і ще порожніми клітинками (йдеться про такі суспільні відносини, які поки що не врегульовані законами).

—Чи можна напряму зв'язати ситуацію, яку маємо нині з державним бюджетом, з відсутністю належної законодавчої бази в Україні?

—Звичайно! Якби ми мали податкове законодавство, яке відповідало б реаліям життя, то такого, безумовно, не сталося б. Потреба в нових податкових законах виникла в 1994—1995 роках, і саме тоді Президент нашої країни Леонід Кучма зробив відповідні розпорядження. На превеликий жаль, їх виконання затягнулося. Тож Президент невипадково наголошує на тому, що підпише закон про державний бюджет лише тоді, коли він базуватиметься на новому податковому законодавстві.

—Чи займається Спілка адвокатів експертизою найважливіших проектів законів?

—Ми не можемо, звісно, стояти осторонь законотворчого процесу. Мова йде не тільки про фахову експертизу законопроектів, а й про ініціювання прийняття окремих з них. Чим ми, безумовно, займаємося.

—Як ви ставитеся до узгодження наших законодавчих актів із загальноєвропейським законодавством?

—У нашій державі тільки приступили до цієї надзвичайно важливої роботи. Ми вступили у Раду Європи, і потрібно привести наше законодавство до міжнародних стандартів. Адже незбалансованість законів негативно позначається на нашій співпраці. До того ж, внесення деяких змін справді назріло.

—Нині розгорнулися дебати щодо смертної кари: вже є відповідний законопроект. Яка ваша думка щодо цього?

—Це одне з найскладніших питань. І його треба розглядати в першу чергу, виходячи з ситуації, яка склалася в нашому суспільстві, зважаючи на рівень та зухвалий характер злочинності, перспективи боротьби з нею.

Сьогодні йдеться не про те, щоб скасувати смертну кару, а щоб бодай накласти мораторій на виконання тих вироків, які вже винесено. Та виникає багато питань: якщо навіть замінити смертну кару на довічне ув'язнення, то для цього необхідно забезпечити відповідні умови. Отож, потрібно будувати нові заклади. Є різні погляди на цю проблему. Одні кажуть, якщо утримувати засуджених усе життя в нелюдських умовах, то вже краще їх стратити. Інші зазначають, що наявність «розстрільних» статей у Кримінальному кодексі не впливає на рівень злочинності. Може, й так. Ясно одне: питання слід усебічно вивчити. Адже це факт: злочинність, особливо організована, в Україні зростає, тож мусимо забезпечити не тільки невідворотність покарання, а й його суворість.

—Не дочекавшись від держави захисту, громадяни дедалі наполегливіше вимагають прийняти закон про зброю.

—Ці проекти попередньо розглядалися, нині повернуті на доопрацювання. Зброя у поєднанні з нашою культурою, менталітетом, юридичною безграмотністю — то гримуча суміш. Давайте дивитися правді у вічі: у населення дуже багато зброї на руках і без закону про зброю. А що буде, коли це стане нормою нашого неврівноваженого життя?

—Вікторе Володимировичу, сьогодні не мають права законодавчої ініціативи профспілки та інші громадські організації...

—До речі, не тільки вони! Такого права не мають ані Генеральна прокуратура і Верховний суд, ані Академія наук... Але це визначено Конституцією. Тож з усіма її нормами можна погодитися. Життя покаже, добре чи погано звужувати коло суб'єктів законодавчої ініціативи.

—Скільки маємо сьогодні законів і скільки їх ще треба прийняти?

—Є вже більше 800 (не рахуючи змін та доповнень). Якщо вдасться розробити концепцію розвитку законодавства на 100 років, то вона стане програмою діяльності парламенту не одного скликання. Втім, добре розумію, що законодавча картина ніколи не буде вичерпною. Це те, зрештою, що ми бачимо тільки сьогодні. А вже завтра самі суспільні відносини підкажуть законодавцеві значно більше. Нині передбачено прийняти ще приблизно 300 законів.

Життя виявилося стрімкіше за парламент. Кілька років тому ніхто, приміром, не думав, що виникне питання прийняття законів про зброю, доповнення до Кримінального кодексу про незаконне використання коштів із державного бюджету; про кримінальну відповідальність службових осіб, які зумисне доводили великі підприємства до банкрутства, а потім за безцінь їх купували (і таких фактів дуже багато!), про реприватизацію таких підприємств, що фактично були вкрадені в держави. Але сьогодні такі закони вкрай необхідні.

—Як ви ставитеся до пропозиції амністувати ті десятки мільярдів доларів, які зберігаються в закордонних банках, щоб не брати величезні кредити в міжнародних фінансових організаціях?

—Все, що може працювати на бюджет та інтереси держави, слід використовувати. Це — моя думка. Такий варіант повернення в Україну коштів, гадаю, можна використати. Сьогодні для нашої економіки набагато важливіше, щоб ці гроші працювали на вітчизняне виробництво, ніж пошуки винних та спроби притягнути їх до відповідальності, що майже нездійсненно.

—У нашій державі вже є кілька установ, які займаються питаннями державотворення. На вашу думку, вони конкуренти чи союзники?

—Коли створюється держава та її правова система, роботи усім вистачить. У тому числі й Спілці адвокатів України. Справжніх фахівців сьогодні дуже мало, тож нам усім потрібно об'єднувати зусилля, щоб необхідну роботу виконати якісно та вчасно. Сьогодні до цієї важливої справи залучаємо фахівців з Інституту держави і права української Академії наук, з Академії внутрішніх справ, з Національного університету імені Тараса Шевченка, зі Спілки адвокатів, Спілки юристів, двох найпотужніших юридичних громадських організацій, з багатьох навчальних закладів та наукових установ. Усі ми працюємо на державотворення, на наше майбутнє. І результат, упевнений, не забариться.

—Дякую за інтерв'ю.

Плезидент... Гол... Уклаїна..,

або Нездоланний шарм Пацикова

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

ЗАВТРА ви, можливо, увімкнете телевізор і спробуєте, переглянувши кілька випусків новин, скласти свою думку про те, що відбувається в Україні, в Європі, у світі. Хочу виступити пророком і запевнити вас, що у вас нічого не вийде. Чому? Та тому, що теленовини всіх програм УТ — це найперше те, що пробивається на екран через світоглядні сита різних політичних, а то й просто кланових угруповань.

Мандруючи нашою державою, іноді дивуєшся «відкриттям», які роблять твої співрозмовники, посилаючись на випуски новин УТ чи місцевих телестудій. І думаєш: «А може, мав рацію Остап Вишня, створивши оту безсмертну країну Чукрен, населену мудрими людьми чухраїнцями?» Це ж національний бестселер, щоправда, мало знаний на батьківщині автора.

Отже, перегорнімо в уяві теленовини минулої неділі й переконаймось, що мав рацію й інший відомий літератор і вчений Юрій Шевельов, який сконцентрував своє розуміння хуторянства й провінціалізму в образі такого собі містечка Пацикова, населеного не менш мудрими родичами чухраїнців.

Почнемо з Миколи Канішевського

Наперед скажемо, що «Вісті тижня» — найкраща з інформаційних програм УТ (це, правда, не означає, що вона повністю відповідає сучасним вимогам тележурналістики). Але минулої неділі й ця програма засмутила своїх прихильників.

Розпочалася вона репортажем зі США, де перебував Президент України з офіційним візитом. Здавалось би, за океан повинен був поїхати гідний акції журналіст і розповісти нам про важливі рішення, а можливо, і спробувати прокоментувати їх (адже саме там, у вирі подій, можна знайти і нові сенсаційні деталі, і, як кажуть, живчика, що так притягують глядача до екрана).

Замість цього ми почули якесь белькотання: «Плезидент... Гол... Уклаїна... пелеговоли...» Але ж ішлося не про футбол і не дитячий садок демонстрували на екрані. Глядач бачив кадри, зняті на урядових прийомах, прес-конференціях, офіційних зустрічах. А все це супроводжував дитячий лепет дилетанта.

***

Ми багато нині говоримо про незалежну пресу, свободу творчості і не хочемо зрозуміти елементарного: досяжні вони лише для кваліфікованих журналістів, що сповідують вимоги міжнародних хартій, присвячених засобам масової інформації, — об'єктивно інформувати читачів (глядачів, слухачів) про події, свідком яких стаєш під час виконання своїх фахових обов'язків.

Продовжимо, послухавши Вікторію Попович

Якби Спілка журналістів України встановила нагороду за відданість заяложеним стереотипам та впертість у сповідуванні давно віджилих форм подачі телеінформації, то першим її володарем став би колектив, що «видає на-гора» Українські телевізійні новини. Упевнений, що навіть у найвідданішого патріота України не вистачає сили додивитися до кінця випуски УТН.

Про фахову непридатність ведучої говорити не будемо, оскільки ця риса керівниками УТ, очевидно, бачиться як визначальна при прийомі на роботу в редакцію новин (можна, звичайно, назвати редакцію об'єднанням, командою тощо — суть від цього, як переконуємось, не змінюється). Що ж до Вікторії Попович, то зауважимо, що за досить уже тривалий період вона так і не здолала комплексів, притаманних дилетантам: страху перед камерою, механічного, неусвідомленого читання тексту, розгубленості в моменти найпростіших неузгодженостей у роботі творчої групи і так далі. Тобто рішення може бути єдиним — зняття з ефіру. Але ж, скаже український телеман, де взяти заміну? Скільки проводилось конкурсів, а результатів обмаль. Вся й суть у тому, що сьогодні УТ — система закрита, потрапити на той конкурс можуть лише «свої» люди.

І якщо «Вісті тижня» Миколи Канішевського — це вмотивовано вибудувана програма, яка має свій ритм і своє обличчя (за винятком зривів, про які йшлося вище), цікава за змістом, то зміст УТН можна оцінити лише епітетами «випадковість», «містечковість», «сірість».

Про що йшлося в недільному випуску УТН? Відкрився він репортажем із Канева. Замість того, щоб отримувати найпрестижнішу державну премію України в Маріїнському палаці в Києві — У СТОЛИЦІ, лауреати високої відзнаки одержали її в місці, куди б їм варто було вирушити після урочистостей, щоб поклонитися праху того, чиїм ім'ям названа мистецька премія. Про це в репортажі, зрозуміло, не сказали. Слідом за цим святковим сюжетом утеенівці повернули глядачів до сірої реальності, запропонувавши розповідь про відкриття... гінекологічної клініки. Кволенька музична відбивка натякнула глядачеві, що зараз мова піде про культурно-мистецьке життя держави. І так щодня і щотижня.

І на завершення — Олександр Ткаченко

Ведучий «Післямови» має оригінальне розуміння об'єктивного викладу подій. Він ховається за маскою стороннього обсерватора нашого життя, за чим легко проглядається примітивна байдужість до всього, чим переймається глядач.

Загальновідомо, що київські тележурналісти переходять на державну мову, лише опинившись перед телекамерою, тобто увійшовши до студії. Тому русизми в їхній мові — звичайне явище. Але не будемо нагадувати О. Ткаченку, що «одинокий» українською буде «самотній» тощо. Небажання опанувати рідну мову, як уже зауважувалося, — фахова риса більшості українських телевізійників. Додамо до цього не адекватний талантові гонор ведучого, що легко видає сентенції й оцінки на кшталт «Крим — українська Сицилія», «українці в Польщі й Європі — це все одно що цигани» і тому подібне.

Що не кажи, а фах — птаха, що нелегко дається в руки. Як тільки ведучі теленовин потрапляють у екстремальну ситуацію, вони, як-то кажуть, «втрачають обличчя». Президент Білорусі так і не второпав, про яких «людей з яйцями», що бігають по Києву, — розповідав йому О. Ткаченко (автор перепрошує читачів, адже не належить до любителів вживати двозначності. Ми лише повторюємо ведучого «Післямови»). «Голим королем» постав О. Ткаченко і перед Президентом Польщі, з яким розмовляв по-іноземному (в даному разі — по-російськи). Це саме А. Кваснєвському повідав О. Ткаченко «істину», що українців у Польщі (і Європі) мають за циган, поставивши гостя в незручне становище.

Соусом до програми О. Ткаченка вже давно стали ним же ініційовані скандали. І в минулу неділю він знову щось намагався пояснити глядачам, але що — це залишилося поза кадром, у всякому разі поза межами сприйняття телеаудиторії. Взагалі роль скандалу в сучасній українській журналістиці — тема для наукової розвідки. Адже саме на цю наживку багато хто прагне ловити спраглі до інформації серця глядачів.

Провінціалізм — поняття не географічне

Три різні інформаційні програми УТ — перша о 20.00, друга — о 21.00, третя — о 21.30. Плюралізм? Незалежність думки й оцінок? Демократизм?

Не перше, не друге і не останнє.

Маємо сформовану через відсутність державної політики систему однобокої інформації українського телеглядача, яка посилює в його душі існуючу в нашому суспільстві атмосферу невпевненості в завтрашньому дні, песимізм і, врешті, байдужість як форму захисту від цього «чудового й несамовитого світу» (А. Платонов).

Подивіться завтра теленовини УТ і спростуйте наші висновки. Згода?

Мал. Павла ГЛАДКЕВИЧА.

У номер

Варшава

Грошова ін'єкція для українських видавців

Завершився 42-й Варшавський книжковий ярмарок. Близько тисячі видавництв із тридцяти країн світу представили на ньому свої видання.

Велику зацікавленість виявила польська читацька аудиторія до української книги. Із більш як трьох тисяч вітчизняних видавництв на ярмарку було представлено сімнадцять.

Було оголошено про укладання угоди з українською юридичною видавничою компанією «Юрінком» про надання першої інвестиції вітчизняній видавничій справі. За інвестиційним проектом сторони — Юридична інформаційна компанія (Юрінком) та PWN Publishig Group S. A. — утворюють спільне підприємство «Юрінком-Інтер».

Чернігів

Голоси Співочого поля

Першій річниці Конституції України присвятили свій творчий звіт на Співочому полі імені Г. Верьовки у Березні понад 400 учасників художньої самодіяльності Придесення. Але це тільки початок. Протягом року Співоче поле ще тричі прийматиме гостей, щоб почути чарівні голоси краю.

Сімферополь

Рішучий намір «Курултаю»

Депутати з кримськотатарської фракції «Курултай» вважають, що, ухваливши чергове рішення про недовіру прем'єр-міністру Криму Аркадію Демиденку, Верховна Рада автономної республіки зруйнувала баланс етнічних і соціальних інтересів, підірвала політичну стабільність у регіоні. В заяві фракції з цього приводу висловлюється намір звернутися до меджлісу кримськотатарського народу з проханням відкликати депутатів фракції «Курултай» із місцевого парламенту.

Миколаїв

Перша ластівка нової енергетичної «погоди»

Миколаївське науково-виробниче підприємство «Машпроект» відвантажило акціонерному товариству «Полтавагазпром» устаткування першого з трьох газогенераторів. Ці агрегати стануть основою електростанції, що забезпечить енергією й теплом споруджуваний на Полтавщині газопереробний завод. Спеціалісти дійшли висновку, що власна газотурбоелектростанція економічно вигідніша, аніж прокладання ЛЕП від єдиної енергосистеми України. Це, однак, не єдина перевага. Газотурбоенергетика дедалі поширюється у світі як така, що дає змогу ефективно використовувати паливо й водночас істотно зменшувати забрудненість навколишнього середовища. Можна сподіватися, перша отака ластівка — створення газотурбоелектростанції на основі вітчизняного устаткування — започаткувала нову енергетичну «погоду» в Україні.

Херсон

Злодії відкривають курортний сезон

Напередодні літнього відпочинку в Скадовську за участю підрозділів органів внутрішніх справ відбулася нарада щодо забезпечення нормальної обстановки у приморських районах Херсонщини — Генічеському, Голопристанському, Каланчацькому, Скадовському.

Захід вчасний, бо бажаючих поживитися добром з численних пансіонатів, баз відпочинку ще досить, особливо на Арабатській стрілці. Скажімо, вже затримано двох місцевих жителів та гостя з Сургута, котрі вкрали батареї опалення в одному з пансіонатів. Інші бешкетники намагалися винести 176 секцій чавунної огорожі з олімпійського реабілітаційного центру, що у Генічеську.

Яна СТАДІЛЬНА, фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, «Голос України»

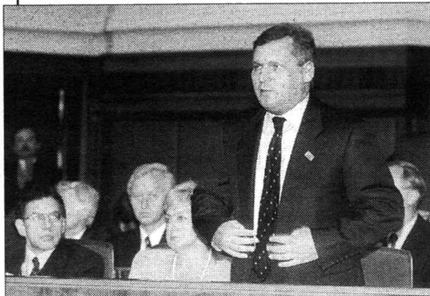
Минуле – історикам. Економіка – «дуре»!

Візит тижня

СУДЯЧИ з того, скільки польських журналістів висвітлювали кожний крок свого президента, можна зробити два висновки. По-перше, нинішній офіційний візит був особливо важливий не лише для нас, а й для поляків. По-друге, глава польської держави дуже ревно ставиться до свого іміджу відкритого, впевненого, сучасного і дуже демократичного політика, який до болю нагадує нам президента однієї заморської країни.

Ще в аеропорту Президент Польщі Александр Квасьневський заявив: «З одного боку, цей візит стане історичним, а з іншого — відкриє великі перспективи для україно-польського співробітництва».

Історична сторона візиту розпочалася із взаємонагородження двох президентів найвищими орденами України та Польщі. А кульмінацією історичної частини стало підписання декларації «До злагоди і єднання», якою Президент України Леонід Кучма і Президент Польщі Александр Квасьневський підвели риску під минулим і пішли далі, домовившись, що відтепер політика ходитиме в служницях у економіки. І не інакше.

Приїхавши з бізнесменами, Олександр Квасьневський продемонстрував новий рівень політичних відносин. А на зустрічі з главами парламентських фракцій зазначив, що на стіні кабінету Президента США Білла Клінтона висить плакат: «Економіка — дуре». «Дуре!» —повторив Квасьневський голосніше, коли перекладач запнувся з перекладом, не відразу зрозумівши, що Клінтон і Квасьневський розуміються на латині і що «дуре» латиною — «закон».

«На 900 млн. доларів за рік може бути збільшено обсяг українського експорту в Польщу», — заявив під час зустрічі з польським Президентом Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко. При цьому на таку саму суму може збільшитися і польський імпорт в Україну. Наша країна «дуже зацікавлена в інвестиціях польських підприємств», зазначив Президент України Леонід Кучма на зустрічі з представниками українських і польських ділових кіл.

Окрім акта примирення, в Києві було підписано цілу низку міжурядових документів: угоди про співробітництво в сфері культури, науки та освіти, в сфері вугільної промисловості, фінансів.

Виступаючи на пленарному засіданні у Верховній Раді, польський Президент відзначив прагнення своєї країни розвивати співробітництво з Україною і у військово-технічній сфері. Це буде «незаперечний доказ того, що НАТО не призводить до появи ліній поділу в Європі», наголосив він і запевнив український парламент у тому, що Польща, «вже як член НАТО і Ради Європи й надалі сприятиме безпеці України та українській участі в європейських структурах».

Примирившись і закликавши польських ділових людей «підтримати економічні реформи в Україні», Александр Квасьневський відвідав Одесу, де виступив на семінарі, присвяченому перспективі створення транспортного коридору Одеса—Гданськ, і Житомир.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

У Горбуліна «жевріє щось погане»,

або Ліпше мати гідність, аніж пістолет

Секретар Ради нацбезпеки й оборони Володимир Горбулін провів паралель між напруженням ситуації в Америці напередодні візиту Леоніда Кучми до США і тим, що нині, за допомогою російських ЗМІ, робиться в Москві на стадії підготовки візиту Бориса Єльцина до Києва. Та коли, за словами В. Горбуліна, незважаючи на важке тло, створене перед поїздкою глави нашої держави до США, у нього тоді жевріла надія, що все для нас обійдеться нормально, то напередодні візиту Єльцина в Україну —«жевріє щось погане».

Секретар РНБО неодноразово наголошував, що в результаті візиту вдалося заручитися деякими гарантіями американців щодо безпеки України, підтвердженням обіцянок фінансової допомоги, переконати частину американських конгресменів у тому, що не така вже й корумпована українська держава, як вони досі собі думали. У цьому контексті журналісти запитали про те, чи не порушувала американська сторона питання про особисто главу уряду Павла Лазаренка, звинуваченого закордонною пресою у корумпованості. В. Горбулін сказав, що під час розмови віч-на-віч Л. Кучми з Б. Клінтоном присутнім не був, а ось під час інших зустрічей про нашого прем'єра розмови у цій площині не велися.

В. Горбулін не приховував занепокоєння з приводу спроб певних сил зірвати цей візит. Як доказ секретар РНБО назвав деякі публікації російської преси, зокрема «Московского комсомольца». Останній, за словами В. Горбуліна, після невдалої спроби росіян вивести на орбіту черговий супутник, написав, що ракети Кучми швидше вибухнуть, аніж понесуть російські ракети. І це за того, що виготовлений ще в 1990 році українцями ракетоносій «припадав пилюкою» на російських складах і готувався до польоту росіянами. «Таке не можна коментувати, а хіба що взяти пістолет і застрелитися», — з гіркотою покепкував над «перлами» російських мас-медіа В. Горбулін.

Песимістичні настрої секретаря РНБО спричинені не лише газетними публікаціями, а й вчинками офіційних російських осіб. Він вважає, що після відвідин цими днями України керівник російської робочої групи з підготовки візиту Єльцина Сєров «знову злякався» того, про що він з нами домовлявся, і, повернувшися в Росію, «поставив усе з ніг на голову». Тому-то на запитання журналіста, підписання якого саме документа очікувати під час візиту глави Російської Федерації, В. Горбулін сказав, що він особисто буде щасливий уже від того, що Б. Єльцин нарешті відвідає Україну. І потім додав, що українська сторона робитиме все, щоб цей візит відбувся, але за цього не поступиться державною та й власною гідністю.

Перспектива тижня

Діти до наших планів не входять?

Такими, чи приблизно такими, як малюк на знімку, ми приходимо в цей світ, і в цьому віці нам байдуже, "планували" нас батьки чи ні. Фраза «небажані діти» якась неприродна, мабуть, тому лікарі віддають перевагу словосполученню «небажана вагітність». Зрештою, зміст від цього не змінюється: небажаного прагнуть позбутися.

Убивати нове життя так само боляче фізично, як народжувати в «польових» умовах сучасних лікарень. Та багатьох жінок це не зупиняє. За муром сьогоденних життєвих «обставин» запізнілі муки сумління здаються такими ж далекими, як настанови Папи Римського...

(Закінчення на 16-й стор.).

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Кого ж «з'їсть» черговий з'їзд?

Враження тижня

ДРУГИЙ етап VI позачергового з'їзду Українського союзу промисловців і підприємців відбувся в понеділок у столичному Центрі культури і мистецтв (колишній Жовтневий палац). У кулуарах народ невесело жартував: тільки й досягнень, що зі скромної мінпромівської зали перебралися сюди. А як «товкли в ступі» ті самі проблеми товаровиробників, так і товчемо...

У грудні минулого року, коли розв'язували питання про проведення VI позачергового з'їзду, справді, в стінах УСПП місця всім вистачало. А нового президента союзу Анатолія Кінаха обирали незабаром уже в залі Будинку профспілок. Тепер ось Жовтневий палац.

Осінні збори, вірніше призначені одразу після завершення VI з'їзду черговий «позачерговий» VII з'їзд, відбудеться, вочевидь, щонайменше, у палаці «Україна». Залишаються невикористані Палац спорту та стадіон. З цього приводу дотепники-делегати також не випустили нагоди пожартувати.

Але зі стадіонами, як відомо, жарти погані. Щоправда, відомо це лише тим, хто пам'ятає уроки історії і вчиться на чужих помилках. А Союз промисловців і підприємців 19 травня (до речі, у недалекому минулому — День піонерії) відзначив не тільки традиційною вже критикою всіх і вся, окрім себе, а ще й політичною заявою. У ній, зокрема, зазначено: «Не час зводити рахунки, чия вина в нинішній економічній ситуації більша. Пропонуємо керівникам законодавчої і виконавчої влади щотижня послідовно, наполегливо, гласно координувати дії, щоб не допустити падіння України в безодню. **Для цього потрібно негайно створити інститут представників УСПП у всіх структурах законодавчої і виконавчої влади**».

Отаке пікантне «входження до влади», коли не лише не проханий і не званий, а й елементарних прав на те не маєш, як і будь-яке інше громадське об'єднання, було зафіксовано у постанові з'їзду.

Делегати проголосували за те, що УСПП в разі зриву вимог постанови переходить в опозицію до влади і готовий до акцій протесту.

Коментувати коректність таких рішень не має сенсу, бо у тій самій з'їздівській політичній заяві чітко окреслено мету: спрямувати всі зусилля на підготовку до участі у наступних виборах. У цьому зв'язку нічого кращого, ніж здійснювати нагляд за діями «законотворців та урядовців», не маючи при тому власної відповідальності за ухвалення рішень, і не вигадаєш. А скільки з'явиться поживи для обговорення і критики на з'їздах і засіданнях, коли приставити до кожного чиновника і депутата потрібну людину! Що ж, на заводах, які «лежать», все одно робити нічого. Тож краще «шкідників» витягати за вушка та на сонечко.

Цей «передовий» досвід можна було б порекомендувати представникам й інших громадських організацій, об'єднань, які налаштуються спробувати на виборах власні сили (журналістам, артистам, літераторам, туристам, екологам, стоматологам...). Отоді вже напевне на політичний заклик: «Будь напоготові!» кожний зможе відповісти звичне: «Завжди напоготові!».

Та біда в тому, що, коли справа дійде до стадіонів, натовп, розпечений на жарі протистояння, змете на своєму шляху всіх, не розбираючись. Тож багато з присутніх на з'їзді гостей і учасників усе-таки зійшлися на думці, що найконструктивніший іншний заклик: відокремити політику від економіки. А пролунав він із вуст Голови Верховної Ради.

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Надзвичайні пригоди українців на полюсі

Плавання не одного тижня

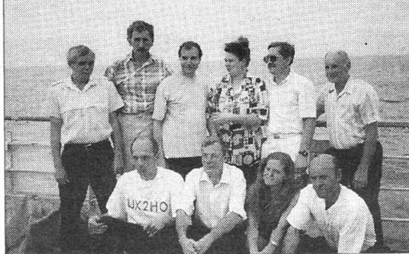
В ОДЕСІ причалило науково-дослідне судно «Ернст Кренкель», на якому з шостого континенту додому повернулися 12 зимівників, учасників першої української антарктичної експедиції та 60 вчених комплексної морської експедиції.

Як зазначив директор Українського антарктичного центру Петро Гожик на засіданні прес-клубу в Міністерстві у справах науки і технологій, експедиція виконала поставлені перед нею завдання. На вітчизняну антарктичну станцію «Академік Вернадський» було доставлено другу зміну полярників, у тому числі четверо жінок, понад 145 тонн палива, матеріалів і продуктів. Здійснено дуже насичену наукову програму. Серед її основних результатів — дослідження потенційних регіонів нафтових родовищ. А це —майбутні замовлення з боку країн Південної Америки, які уже проявляють значний інтерес. Не менш важливе значення має вивчення запасу крилю, за видобутком якого наша держава поділяє друге місце з Японією. Результати наукових розробок уже запросили Комісія з живих ресурсів Антарктики і Науковий комітет антарктичних досліджень. Це дасть змогу більш аргументовано відстоювати інтереси нашої держави в цьому регіоні.

Однак, за словами начальника української антарктичної станції «Академік Вернадський» Геннадія Міліневського, на континенті вічної мерзлоти не все так чудово. З екологічного погляду в природному середовищі відбулися деякі незворотні зміни: скажімо, відсутня популяція, тобто поповнення крилю в регіонах основного видобутку. Не зменшилась, а навпаки поглиблюється озонова діра над Антарктидою, яка негативно впливає на рослинний і тваринний світ всієї планети й небезпечна для людини. Подеколи полярники не виходили зі станції без темних окулярів через загрозу осліпнути. Чимало проблеми і зі станом довкілля в районі станції.

Під час зимівлі виникали технічні неполадки: довелося замінити деякі установки станції, що вийшли з ладу. Втім, зимівля пройшла без надзвичайних пригод. Побалував і клімат: температура повітря не сягала нижче -25 градусів. Щоправда, щоб розчистити станцію, полярникам щодня доводилось перекидати декілька тонн снігу.

Через відкладання за браком коштів дати відплиття корабля, передача вахти в Антарктиді відбувалася у вельми стислі строки. Ученим доводилося працювати навіть поночі. Можливо, наступній антарктичній експедиції вдасться уникнути минулих помилок. Звісно, якщо в державі надалі розумітимуть її значення і фінансуватимуть без зривів.

На знімку: група нової зміни зимівників на борту «Ернста Кренкеля».

Фото Неллі ВІДЕНИНОЇ, учасниці експедиції.

Цитата тижня

ВСЯ БІДА – В РІВНІ ЕКОНОМІЧНОГО КЕРІВНИЦТВА КРАЇНИ

Президент України Леонід Кучма назвав «незадовільною» роботу уряду по забезпеченню стабілізації виробництва.

«Уряд не виконав поставлені завдання по стабілізації роботи промисловості», — заявив Л. Кучма, виступаючи в понеділок на 2—му етапі VI-го з'їзду Української спілки промисловців та підприємців у Києві.

Президент України сказав, що не поділяє «оптимістичних ноток, які лунають в устах високих урядових чиновників». «Це самообман», —- заявив він.

За словами Л. Кучми, сьогодні спостерігається деяка стабілізація в базових галузях народного господарства України, а у всіх інших — ситуація «практично вийшла з-під контролю».

Крім того, за словами Президента, уряд «не зміг демонополізувати газовий і енергетичний ринки країни». «Це привело до консервації негативних явищ в галузях і монополізації цін», — зауважив він.

«Особливе занепокоєння» Л. Кучма висловив також зростанням «розриву між грошовою стабілізацією і провалами у промисловості», що, за його словами, «ставить під загрозу зриву і грошову ситуацію, а значить — веде до повного краху народного господарства».

Указ тижня

ХОЧЕМО ЯК КРАЩЕ ?..

Президент України Леонід Кучма видав Указ «Про забезпечення своєчасного складання проекту Держбюджету на 1998 рік».

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-службі президента, відповідно до указу, до 1 червня нинішнього року потрібно завершити розробку основних прогнозованих макроекономічних показників економічного та соціального розвитку України на 1998 рік. До липня 1998 року Мінфін має підготувати попередній проект зведеного бюджету.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Якщо немає проблем, то є перспективи

Надії тижня

Чим викликаний інтерес України до Японії, здогадатися неважко. По-перше, ця держава входить до «великої сімки» і є головним претендентом на постійне членство у Раді Безпеки ООН. По-друге, з огляду на стрімкий розвиток економіки Японії, що вивів її на друге місце після США за обсягом ВВП, вона має реальну можливість впливати на формування економічного і політичного клімату в світі. І врешті — посідає перше місце за розмірами вільних капіталів, які інвестує в інші країни.

Отже, Країна висхідного сонця має все, щоб бути привабливою для держави, котра тільки нещодавно з'явилася на карті і лише стає на ноги, тобто для України. Але одночасно і Україна для Японії — не порожній звук. Нині і офіційний Токіо, і ділові кола виявляють неабиякий інтерес до нашої держави. І якщо в березні 1995 року, під час першого офіційного візиту Президента Леоніда Кучми до Японії, йому, по суті, довелося відкривати японцям Україну (пізніше цей візит назвали проривом в україно-японських відносинах), то вже перебування у Токіо міністра закордонних справ Геннадія Удовенка цього тижня проходило в зовсім іншій атмосфері.

Умовно всі японські зустрічі Геннадія Удовенка можна поділити на дві групи: з офіційними особами та з президентами і представниками провідних японських корпорацій, а також з об'єднанням підприємців Кейданрен, котре в Японії іноді називають «другим урядом». «Політичних проблем, що роз'єднували б Японію та Україну, немає, — відзначив на прес-конференції Геннадій Удовенко, — і їх відсутність створює благодатний грунт для розвитку багатосторонніх відносин».

Щодо міждержавних контактів, то Україна послідовно підтримує Японію у її прагненні стати постійним членом РБ ООН, а Японія була перша країна, що виступила за надання Україні міжнародної допомоги для подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, коли це питання вперше розглядали на сесії ООН. Нині Японія зацікавлена у підтримці нашої держави під час голосування в Монако щодо проведення виставки «ЕХРО-2005», а Україна просить Японію висловитися відносно її прийняття до Світової організації торгівлі (СОТ), а також зважати на інтереси України в різноманітних міжнародних організаціях.

(Закінчення на 10-й стор.).

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Павло Кудюкін свою вину не визнав

Кримінальна справа тижня

Минуло близько чотирьох місяців відтоді, як у Миколаївському обласному суді було розпочато слухання справи колишнього президента компанії ЧМП—«Бласко» Павла Кудюкіна, та лише останніми днями, схоже, воно реально зрушилося з мертвої точки. Суд нарешті зачитав обвинувальний висновок, підготовлений слідством.

Оскільки документ цей чималий — понад 200 сторінок тексту, — його взялися почергово оголошувати працівники Генеральної прокуратури України І. Кривов'яз і миколаївської облпрокуратури Л. Цуканова. Які ж звинувачення висунуто проти Павла Кудюкіна? Досить серйозні: розкрадання державних коштів в особливо великих розмірах, порушення правил здійснення валютних операцій, службова фальсифікація, зловживання службовим становищем...

Ось лише деякі з епізодів, наведених в обвинувальному висновку. Перебуваючи в ФРН у службових відрядженнях, П. Кудюкін відкрив на своє ім'я валютні рахунки у філіях німецького «Комерцбанку» в Бремені та Франкфурті-на-Майні без ліцензії Національного банку України, тобто таємно. І згодом використав ці рахунки, як вважає слідство, для зберігання вкрадених валютних коштів. Так, приміром, у 1993 році німецька фірма «Крупп Атлас Електронік» переказала на особистий рахунок тодішнього президента «Бласко» ні багато ні мало 456521,30 німецьких марок. За які такі послуги? Слідство стверджує, що П. Кудюкін «переплутав» рахунки: замість того, аби вказати рахунок «Бласко», в листі, адресованому фірмі, написав власний.

Серед вчинків, що їх інкримінують Павлу Кудюкіну, —незаконне розпорядження майном судноплавної компанії, зокрема житлом. Аби поліпшити житлові умови, він розширив свою квартиру до 100 з лишком квадратних метрів, щоб потім приватизувати її.

Ці, як, власне, й інші звинувачення екс-президент ЧМП відкидає, своєї вини не визнає. Подальшому розглядові справи це, однак, не завадить. Ось тільки б знову щось чи хтось не припинили процес.

Миколаїв.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Підтримайте «Дніпро», кияни!

До цього вас закликає мер Дніпропетровська Микола Швець

Турнір

КИЇВ — у передчутті великого спортивного свята, фіналу Кубка України, в якому, як відомо, зустрічаються «Дніпро» та «Шахтар». Голова Дніпропетровського міськвиконкому Микола Швець звернувся в корпункт «Голосу України» і попросив напередодні цієї події привітати киян та гостей столиці, побажати їм стати свідками захоплюючої і видовищної гри. Мер Дніпропетровська не сумнівається, що так і буде, що дві провідні команди нашої держави, яким не відмовиш у майстерності та бійцівських якостях, продемонструють на Олімпійському стадіоні столиці України бездоганну, непересічну і цілком сучасну гру.

—І я не можу не закликати киян, — сказав Микола Антонович, — підтримати футболістів «Дніпра». – Ми будемо вдячні всім, хто в обмін на прекрасну гру, яку неодмінно постараються показати наші хлопці, палко і щиро вболіватиме за них.

А гравцям своєї команди Микола Швець іще раз побажав наснаги і успіху, трішки везіння і традиційної вже переконливої гри. Ясна річ, що вдома чекають яскравої перемоги «Дніпра» в нелегкому і виснажливому поєдинку з серйозним і гідним суперником. Це не розійдеться зі спортивною справедливістю, сказав насамкінець Микола Швець, якщо «Дніпро», заслуги якого перед вітчизняним футболом визнані і неспростовні, здобуде цього року Кубок України. Успіху йому!

Дніпропетровськ.

P. S. Певна річ, так само вболівають за «Шахтар» у Донецьку. І мерія міста, і всі-всі шанувальники цього клубу. Отже, матч обіцяє бути неординарним.

Вітаємо вчителя!

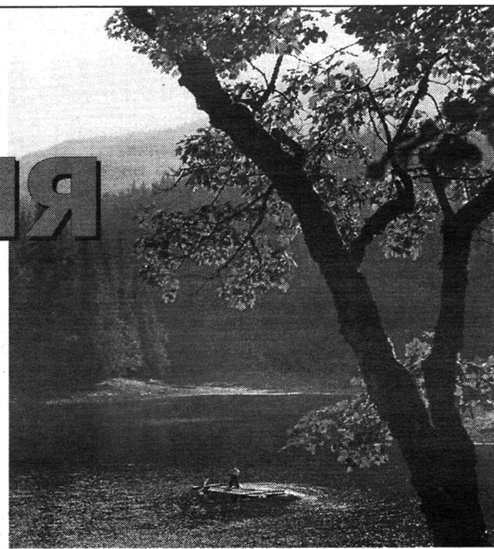
Живе в Кіровограді чудовий тренер Віктор Михайлович Третьяков, який виховав стільки видатних майстрів футболу, що їх вистачило б на кілька команд. Серед них Валерій Поркуян, Володимир Веремеєв, Василь Кириченко, Михайло Михайлов, Борис Білоус та інші. Вікторові Михайловичу виповнилося 70 років. Футбольна громадськість країни і численні учні щиро вітають учителя з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я!

Дмитро КОНОВАЛОВ, «Голос України»

Сіється на весняні гори, на старовинне містечко, на самотню іномарку біля входу до готелю, стукотить у вікна його ресторану нескінченний дощ. За столиком ліворуч — родина. Спостерігаючи за ними під ледь чутну музику, я не міг позбутися думки, що десь усе це вже було. Передсвятковий сніданок за рахунок готелю, глава родини, біля ліктя якого стоїть невідкоркована пляшка «Тиси», розфарбована не по-буденному мати, принишклий від сумної урочистості обстановки малюк, послужливі офіціанти... І чи не через той дощ спливло раптом з підсвідомості: точно було. У Стругацьких. А звалося воно

КРИВА ДОЛЯ

Із сюжету. А дощ литиме на порожнє місто, розмиватиме бруківку, сочитиметься крізь дахи, потім змиє все, розчинить місто в первісній землі, але не припиниться, а литиме й литиме...

Із життя. Негода у горах, навіть не дуже високих, може поламати багато планів: «Ну хто туди в таку багнюку дереться?» І тому своєрідне життя прикордонних містечок Закарпаття, чарівність туристських розваг високих гір, та навіть проста прогулянка по лісу, у якому, як кажуть місцеві, «можна сутками блукати — не виблукаєшся», обмежилися для мене водою. У прямому сенсі. Бо саме тут, у Свалявському районі Закарпатської області, вона для одних була, є й буде бізнесом, для других — засобом для існування, а для третіх, довкола котрих усе й крутиться, останнім порятунком від таких серйозних хвороб, як виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, захворювання печінки та жовчних шляхів, цукровий діабет плюс добрий десяток інших, може, й не таких страшних, але не менш набридливих. Є ще й четверті, однак для них ця рідина, яка з шипінням і бульканням виривається з надр, слугувала як «засіб від згаги» за три долари пляшка чи слугує гарним замінником вранішнього пива, якщо вчора з друзями «перепив мало». Але вже за 60 копійок. Вистачає на всіх. Мені називали різну кількість джерел Закарпатської області, від 340 до 380, але неодмінно підкреслювали, що більше трьохсот з них містяться на території саме Свалявщини. «Та ми вам покажемо, тут поруч річка Пеня, так вони навіть у неї ллються, природа, нічого не вдієш. Хай лишень погода покращає». Проте сніг змінювався дощем, дощ снігом, а обох замінював дощ зі снігом. Чи навпаки. Це нічого не міняло. І чим ближчало закінчення відрядження, тим краще я починав розуміти: не покращає.

Із сюжету. Автобус зупинився, і шофер сказав: «Приїхали». — «Санаторій?» — спитав пасажир. Знадвору був туман, щільний, молочний. Пасажир підійшов до дверей і, спускаючись із підніжки, сказав: «Ну й туманисько. Нічого не бачу». — «Розберетесь», — байдуже пообіцяв шофер.

Із життя. Наді мною, залежно від місця перебування, височіли підніжжя гірського хребта, де розташувався санаторій-профілакторій «Кришталеве джерело» та санаторій «Квітка полонини», гори Кічери, Лиса і Крехой, де збудовано санаторій «Поляна», підніжжя Вігорлат-Гутинського (Вулканічного) хребта в урочищі Тихий, де на місці колишнього мисливського будиночка графа Шенборна-Бухгейма височать корпуси санаторію «Сонячне Закарпаття». Але в цю сльоту були вони усі однакові, бо зовсім незнайомі. Трохи кращими виявилися справи з річкою Пенею, вона буркотіла, звиваючись, уздовж гір, холодна до ломоти у пальцях, зовсім неглибока і не дуже стрімка. Єдина втіха серед людських хвороб, болю і білих халатів, що так діють на нерви.

Головний лікар «Кришталевого джерела» В. П. Тарасов, заступник головного лікаря «Сонячного Закарпаття» І. І. Немеш, головний лікар «Поляни» Б. М. Марусанич та заступник головного лікаря «Квітки полонини» С. М. Молнар, немов змовившись, розповідь свою починали саме з води. Я поступово починав розумітися на тому, що отут, саме в цьому районі, є три різновиди неоціненної рідини. «Лужанська», «Поляна квасова» і «Поляна купіль». Як пояснив Тарасов, склад цих вод один і той само, але є варіації у кількості солей. Від 12 грамів на літр до 8,3. Залежно від цього спочатку призначають різні адаптаційні дози, а потім доходять до терапевтичної, залежно від того, який санаторій яку методику вибрав. Як на мене, не вельми цікаво, коли маєш здоров'я, і не вельми корисно, коли не маєш, бо лише лікар має вирішувати, починати тобі зі 100 грамів у «Кришталевому» чи з 75 у «Сонячному». То тільки тоді вона переможно діє на 80 відсотків усієї гастроентерологічної патології, на імунітет, що особливо важливо для тих, хто «наївся» радіонуклідів, і навіть на хвороби, так би мовити, інтимні. Більш того, як сказав заступник Марусанича з медчастини О. Г. Мигалко, «при комплексному лікуванні за два тижні рубцюється виразка шлунка або дванадцятипалої кишки». Ті, кому треба, можуть впіймати його на слові й складати гроші. Вартість путівок у них теж різна, проте коливається у межах 500-600 гривень, завантаженість загалом близько 80 відсотків. Збільшиться, мабуть, з настанням тепла і те, й друге. Але хто платитиме, якщо розвалиться соцстрах? Відпочивальники, згадаймо, викладають лише 10% за путівку, все інше — дирекція фонду соціального страхування областей. «Я не націоналіст, — каже Марусанич, — будь ти хоч негр, мені лише аби, даруйте, мав виразку. Однак росіяни багатші, а в наших людей, не забуваймо, з грішми не дуже, російські курорти того ж профілю їм не по кишені». А з закордону хтось приїздить?.. Словаки бували у «Кришталевому», перм'яки мають корпус у «Квітці». «Ви прізвище моє не називайте, то так скажу: «Приїздили б, якби їх не тримали три дні у Чопі, не грабували в Мукачевому, та й тут... немає де согрішити. Ані ресторану, ані суботніх прогулянок на конях, ані, перепрошую, борделя». Директор санаторію-профілакторію «Кришталеве джерело» І. В. Стегура свого прізвища не приховував: «Приїздив повністю, можна сказати, Союз. А тепер кордони, те-се, але все одно приїздять, навіть з Німеччини. Але щоб частіше, то треба зробити нормальний сервіс для клієнта, а коли тобі без попередження електроенергію чи газ прикривають, те-се, що ти можеш гарантувати?»

Із сюжету: У вестибюлі цього разу було порожньо, ніхто не грав у піжмурки, ніхто не бігав у квача, трусячи товстою задницею, ніхто не спав у кріслах. Повсюди валялися зіжмакані плащі, а якийсь дотепник повісив капелюха на фікус.

Із життя. Коштів не вистачає в усіх санаторіїв Свалявщини. Але всі потроху займаються поточним ремонтом, який часом, за висловом заступника Стегури із госпчастини О. О. Дана, «переходить у капітальний». Мені показували шикарні відремонтовані люкси на двох чоловік у «Поляні» вартістю 700-800 гривень, розповідали про вірогідне майбутнє «Кришталевого джерела»: корти, платна автостоянка, підйомники для гірськолижного спорту. Але найбільше вразила своєю вальяжністю «Квітка полонини», геть з порожніми коридорами о четвертій годині дня. Пан Молнар пояснив: справа не в тім, що санаторій заповнений на 70%, і не в тім, що порівняно невеликий. Він чи не єдиний у районі, котрий поки що не приймає дітей з отруєних радіацією місць. Діти — це святе для кожної країни, особливо такі. Проте як їх виховують — варто сказати. Адже закордон, який іде нам назустріч, ввічливо мовчить. Я бачив у «Кришталевому джерелі» поламані меблі, повибивані розетки, глибокі, цвяхом робилися, чи що, написи на кшталт «гітлермордакапут» і поцікавився у Дана, наскільки вистачить чеської чи польської пластмасової каналізації або єгипетської плитки, які тільки-но завезені. «Років на десять, — роздумливо сказав він, — але після дітей треба робити ремонт щомісяця». То що дешевше й важче, якщо пнемося до Європи: робити ремонти чи виховувати дітей? А наблизитися до Європи, де, чого приховувати, багато хто з свалявців заробляв, дуже кортить. Аби не було жалко людей, розповідав Стегура, скоротив би хоч зараз чоловік 40 зі 115-120. От у Словаччині на 120 чоловік відпочивальників 23 чоловіка обслуги. І впоруються, бо роботу цінують і платня висока. Про те саме казав і Марусанич. До скорочень удаватися також не збирається, але історію нині покійного шеф-кухаря Зузака, який вимагав помічників вісім чоловік, а впорувався, бо майстром у приготуванні страв був, з чотирма, розповідає зі сміхом. Поступово складалося враження, що всі санаторії живуть між двома крайнощами: рестораном і бізнес-клубом «У Тараса», село Яківське, 11 км від Сваляви, і недобудованим корпусом санаторію Держтелерадіо, що поруч із «Квіткою полонини». Одне багате, дороге і вкрай шикарне, директор М. Л. Міщур із зрозумілим задоволенням водив мене по приміщеннях. А 300-спальний корпус другого розпродують працівникам «Квітки» за 50% вартості будматеріалів, бо ще чотири роки тому було припинено його фінансування. Кортить першого, а загрожує поки що друге. Адже щоб жити вдома так, як на Заході, треба вчитися працювати. І не окремим, які пройшли там стажування, а усім.

Із сюжету. І, нарешті, є люди, котрі живуть майбутнім. Від минулого вони цілком справедливо не ждуть нічого хорошого, а сьогодення для них — це тільки матеріал для побудови майбутнього, сировина...

Із життя. На свалявських заводах з розливу мінеральних вод, як показала наша зустріч з начальником одного з них, «Луги», особливо немає на що дивитися. Обладнання старе, дві бригади роблять через день, але не скоротили жодного. Більш того, людям допомагають дешевими обідами по 60-70 коп., хлібом у борг, цукром, борошном перед святами. Для переробки тари встановлені, щоправда, німецькі машини, пресформа італійська, однак безгрошів'я — наше. Начальник, В. І. Пічкар, натякнув, що робить дещо представник АТ за кордоном, внаслідок чого усе владнається й подешевшає трохи, але перевів розмову на потребі знайомства з Б. В. Калабішкою, директором ВАТ «Свалявські мінеральні води». Як виявилося, заводів під керівництвом директора три, працюють на чотирьох свердловинах. Для тих, хто розуміє: «Поляна квасова», «Поляна купіль», «Свалява», «Лужанська». Усі роблять зараз на 50%, але невдовзі монтуватимуться нові лінії, тоді піде на всі сто, але не більше, як можна за дебітом. Отоді вода, що нічим не поступається грузинській «Боржомі», поставлятиметься по всій Україні, близькому зарубіжжю та, як уявляє собі директор, навіть до Ізраїлю «і так дальше». Він назвав суму, потрібну для реконструкції заводів, але відмовився назвати інвестора, який уже вимальовувався в його очах. Помовчимо й ми в надії, що місяців за три декому буде не тільки чим похмелитися, випробовуючи якість закордонних технологій. Здавалося б, усе? Але ні...

Із сюжету. Було дуже добре гнати порожніми, завідомо порожніми вулицями, здіймаючи колесами водоспади із глибоких калюж, насилу повертати важкий руль, навалюючись усім тілом, і далі, по шосе, по вибоїнах, підстрибуючи на сидінні й чуючи, як позаду в кузові щоразу важко гупає погано закріплений вантаж.

Із життя. Весняний Ужгород. Місто, прикметне широкою й мілкою річкою, старовинними будинками, кав'яреньками на кожному кроці й повною відсутністю громадських туалетів. Знайти потрібну вулицю тут, як і в Києві, проблема кумедна: все поперейменовано. Проте головного лікаря об'єднання «Закарпаткурорт» при АТ «Укрпрофоздоровниця» П. П. Добру якось розшукав (ех, місця в газеті завжди замало!). І ось що він каже:

— Кількість ліжок у санаторіях збільшувати не будемо, бо за останній час змінився контингент, який приїздить. Треба поліпшити умови відпочинку в оздоровницях. Лікувальна база в усіх санаторіях Свалявщини, окрім «Сонячного Закарпаття», у непоганому стані. Але знов-таки, де взяти гроші? Усі оздоровниці працюють на саморозрахунку, за останній час дуже змінилася викупність путівок. Якщо раніше фонди соцстрахування забирали в нас 90% путівок, то тепер близько сорока, бо не мають теж за що їх узяти. Навіть за гроші, які беремо за оздоровлення дітей із забруднених зон, ми не змогли б побудувати і тієї водолікарні, яка нам украй потрібна в «Сонячному Закарпатті».

І знов — вода. Але тут до розмови П. П. Добра запросив Б. М. Фекийшгазі, начальника гідрогеологічної режимно-експлуатаційної станції «Закарпаткурорт». Що ця вода дивовижна, переконається будь-хто, хоч раз покуштувавши її зі свердловини. Її звуть живою, і це не велике перебільшення. І дивно було б, аби наші «нові українці» не скористалися такою нагодою.

— Без нашого дозволу? — Фекийшгазі навіть не обурився, він образився, ставши чимось схожим на дитину, яку штовхнули дорослі. — Та яке СБУ, ніякий шостий відділ не зрівняються з нашим Геолконтролем! Я за 27 років роботи не зустрічав людей, які замилили б очі Геолконтролю! Законсервованих свердловин багато? Правильно. Є розвідувальні, є пошукові, є каптажні, тобто експлуатаційні. Але в будь-якому разі взяти воду без нашого дозволу неможливо!..

Отож, вагонні балачки — остання справа, думав я, попрохавши в офіціанта пляшечку «Лужанської» і згадавши розмову в купе. Темно, обличчя не роздивишся, місце роботи спитати незручно. А треба було б, може, людина компетентна: «За санаторієм «Поляна», це кілометрів вісім від Сваляви, є таке урочище —Ведмеже. Там декілька джерел мінводи, які ніким не використовуються. Отож бізнесмени звідти легально, напівлегально чи нелегально вивозять цю воду цистернами у Сваляву, Ужгород, Львів, навіть Київ, причому ще й розводять наполовину прісною, бо мінералізація її висока, 9—10 грамів на літр, а можна й утричі, якщо продавати як столову». Мабуть, великі гроші варять? «Не знаю. У Поляні, раніше вона селищем міського типу була, тепер знов село, місцеві люди мали записані всі номери цистерн. Зараз новий голова райадміністрації призначений, він цю справу узяв під свій контроль, списки машин передали в прокуратуру. Але не знаю, чим закінчилося». То вивозили чи вивозять? І перепитати незручно...

Дивлячись на ганку, як усідається в «БМВ» родина, кладучи поближче закордонні паспорти, я ковтнув води, але пити не зміг: у порівнянні з джерельною вона була ніщо. Проте жити без вуглекислого газу вода зі свердловин не може. Кажуть-бо: вона жива. Хоч і довго, з недешевими путівками й відсутністю реклами їде до нас. А розповідали ж мені у санаторіях: вона краща за багатьох із тих, що не сходять з екранів телевізорів.

Із сюжету. Добре, не журись, — сказав бармен, беручи гроші. — Напишеш статеєчку, реабілітуєшся, гонорарчик відірвеш — от усе й окупиться... Налити ще?

Ольга КЛЕЙМЕНОВА, фото Юрія ВЕНГЕРЕША, «Голос України»

ЗОНА «ЗЕТ — ДВА НУЛІ»

«Київський державний зоологічний парк є однією з перлин старого Києва».

(Із набору листівок).

Коли блукаєте джунглями зоопарку, мимоволі здається, що тварини сприймають вас як мешканців величезної клітки. У фільмі англійця Пітера Грінуея «Зет — два нулі» досліди з теорії еволюції ставлять на одну сходинку усіх — від равликів до людей. Однак реальність невблаганна: за гратами все-таки вони...

ZOO-сльози

Помер Петіт-Принц, самець горили. Він був похилого віку, але міг би протягнути ще років зо три, коли б не середовище, в якому йому довелося животіти.

Олексій Лепешков, директор Київського зоопарку: «Сьогодні скрізь хронічна нестача грошей. Для зоопарку це — норма. Однак установа ця специфічна. Можна зупинити верстат, сказати, що немає грошей на зарплату, але не можна не нагодувати тварин, які у в'язниці. Людина забрала в них волю і тепер мучить їх.»

Найбільшому за площею — 40 гектарів — у колишньому Союзі зоопарку ледве вистачає грошей на їжу для вихованців. І зовсім немає на ліки, ремонт. Усі ці статті витрат взаємопов'язані: нагодуєш, та не даси тепла взимку, — істота загине. Не наситиш воду для морських котиків сіллю, матимеш хворих на зір тварин.

Осередок екзотики потребує 3 млн. 650 тис. грн. на рік. Коли йдеться про національне надбання, для держави цифра невелика. Торік зоопарк не отримав половини затвердженої в бюджеті суми. І не дивні на тлі тотальних злиднів запитання: чому помирає тварина, чому аварія на теплотрасі, чому щось там порозкрадали...

Ганна Руденко, мати 10-річного Артура: «Враження — велика площа і дуже мало тварин. Син постійно запитував: «Мамо, хто там живе?»

Олексій Лепешков: «Мені весь час дорікають, мовляв, чому порожніють вольєри, закрито деякі відділи. Не маємо ми морального права оселяти тварин у таких умовах!»

Купувати нових годованців — дороге задоволення. Брати в Україні — безглуздя, адже більшість їх — родичі, тобто безперспективні щодо нащадків.

З-за кордону? Кияни обмінюються інформацією з іноземними зоопарками, беруть участь у веденні 21 племінної книги Європи. Наших співвітчизників проймають заздрощі, коли вони спостерігають за діяльністю тамтешніх зоологів. А ті, до речі, не відмовили б подарувати Україні чергову тваринку. Якби не...

Слон Бой, герой преси, кажуть, шаленіє на сексуальному грунті. У свої 24 він мріє про подружку. У фантазіях його вабить воля, і Бой намагається перелазити через двометрову огорожу. Директор німецького Allwetterzoo висловив готовність презентувати слониху. Та його бажання наразилися на його ж західну свідомість. Так, він би з радістю, але не може віддати слонячу партнерку в умови, гірші за ті, в яких вона виросла.

А поки Бой чекає на вайлувату «дівчинку», з ним кояться різні, не зовсім смішні, пригоди. Як-от минулорічна операція, відеозапис якої транслювали понад 100 країн. Бідолашний слон зламав бивень та страждав від зубного болю. У Великій Британії зібрали кошти, замовили обладнання, звідти прибули кращі ветеринари. Лікарі працювали з надзвичайною швидкістю: слона не можна довго тримати у лежачому стані. Із вдалим урятуванням тварини зоопарк вітав увесь світ: всі, окрім українських властей...

Ось-ось з Нідерландів має прибути на ПМП до Києва родина левів. Для них підготували місце. Дорожні витрати лягають на плечі паркової адміністрації.

ZOO-модель

Вікторія Попова, колишня працівниця зоопарку: «За кордоном — це рай для тварин, у нас — пекло».

Перед центральним входом — пошарпані скульптури зубрів. Одразу за брамою — жалюгідне опудало левиці, на тлі якого моторні фотографи закликають відвідувачів зафіксувати мить. Нерухомі фігури — вже зупинена гротескова і потворна миттєвість. Зоопарк — крихітна модель України. Всі проблеми держави відбито у цій установі.

Природознавцеві Дж. Г. Вуду свого часу було неприємно чути, як образливо називають потворними тварин, що їх Господь оголосив дуже добрими. Навпаки, незаслужені оди на честь людини, яка насправді далека від ідеалу краси і добра, часом теж видаються кумедними.

Зоопарк вимастився у бруді численних анонімок, наклепів, чвар та перевірок. Виливати ці помиї на голови читачів немає сенсу. Адже у клопіткій зоопарковій епопеї на першому плані все-таки тварини. Їм, на щастя, ще не спало на думку запросити всіх, від кого залежить їхнє буття, на звітні збори, приміром, у клітку до короля-лева.

На невеликому макеті, окрім міжособистісних перипетій, чимало інших непривабливих відбитків нашого життєустрою. Як, наприклад, проблема спонсорства на культуру, про яку газети втомилися писати (зоопарк підпорядкований головному управлінню культури Києва — О. К.). Пожертвування тут мають резон лише на рівні жалісливих бабусь та онуків, котрі виділяють для тварин по кілька гривень із своїх убогих капіталів. (Якби не робив кожний киянин, то проблеми за довгі роки біди зоопарку було б нейтралізовано). Втім, це меценатство.

А спонсорство, що підживлює податком рекетирку-державу, підприємцям не вигідне. Хто бував у Ризі, бачив на клітках написи типу: «Цю тварину утримує фабрика N». Подібне хобі фабрика N фінансує із статті «витрати», а не з прибутків.

Наступний відбиток — смітник, якому 25 років. Сміття накопичується швидше, ніж його встигають вивозити. Втім, різних символів часу тут вистачає. Держава в державі, столиця в столиці... Коли Лондонський та Единбурзький зоопарки гордівливо іменують себе королівськими, то чий тоді — Київський?

ZOO-мрії

Олексій Лепешков: «Уявляєте собі, що таке жити у мрії?..»

Майже 90 років — а саме стільки мине зоопаркові у 1998-му — він формувався як територія сподівань.

Мавпи мріяли про ананаси і мед, тигри — про свіже м'ясо з кров'ю. Кілька років тому всім тваринам дали те, що їм наснилося в їхніх зболених нетутешніх снах. Експеримент з поліпшення раціону завів зоопарк геть у кут. Тут ніколи не було можливостей утримувати вагітних самок та молодняк. А коли від якісного харчування посилилося розмноження, постала проблема —як його заблокувати?

Лами, бізони і решта звірів, можливо, мріяли продовжити себе у своїх дітях. Але не знали, що ветлікарню не обладнано. І якщо заступник директора няньчить ведмежат у себе вдома, це — від безвиході. Оскільки на планеті змінюється стратегія діяльності зоопарків, незабаром Київ має приєднатися до програми з розмноження червонокнижних видів. Яким чином —загадка.

Про що мріяли працівники, середня зарплата яких 70 гривень і в яких під носом щодня пропливають кілограми свіжого м'яса? Імпровізуйте на цю тему самі. Варто лише додати, що серед 220 бійців зоофронту — чимало справжніх подвижників, котрі ніколи не звикнуть до смертей у клітках.

Директор теж мріє. Як керівник структури, в якій люди отримують мізерну платню, спить і бачить робітничу їдальню. Так само могли б цивілізовано перехопити щось в обід і відвідувачі, що несуть із собою бутерброди в газетці.

Мріє він і про реалізацію затвердженого рік тому на Київраді проекту нового зоопарку. Вартість будівництва, розрахованого на 13 років, — 150 млн. доларів. Однак строк життя тваринок обмежений, і мало хто з них дотягне до світлого завтра. А головне те, що за 13 років зоопарк повинен двічі пройти через капремонт, тобто через інші неосяжні суми. (До слова, розвалений Московський зоопарк відродили протягом трьох років).

Поки красива картинка залишається фікцією, споруди ремонтують тут залежно від ступеня аварійності. Віднайшли можливість довести до пуття «Острів тварин». Зимовий сад функціонує, проте пташник — поза будь-якою критикою. Не витримала знущань і впала розлога пальма. У гарячковій підготовці до літа не вистачає сил боротися із захаращеністю.

Хоча одна мрія обіцяє справдитися. Якась фірма обіцяла оплачувати щомісячні екскурсії дитдомівських дітей. Малюків, які спостерігатимуть за страусенятами та гімалайським ведмедиком, чаруватиме незнайоме, різнолике, загалом прекрасне життя, шукати блох поміж шерстинками якого — справа дорослих.

Коментар стороннього

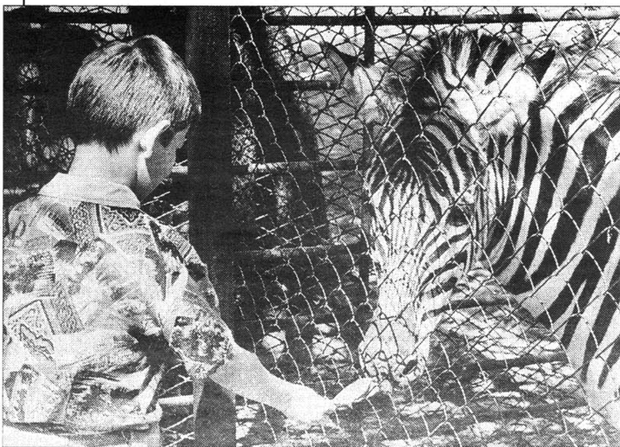
Олександр Биструшкін, начальник головного управління культури Київської міськдержадміністрації:

«Скільки б не виділяли бюджетних коштів, зоопаркові не вистачить. Це не залежить від старань міськадміністрації та міськради.

Питання в іншому. Проектові закону про благодійну діяльність вже півтора року. Є 6-7 організацій, які хоч сьогодні готові вкласти гроші в зоопарк. Але вони не можуть цього зробити, доки не запроваджено пільгове оподаткування. Я звертався до депутатів: проведіть поіменне голосування за цим законом, щоб усі бачили, хто насправді підтримує інтелігенцію... Це ж стосується не тільки культури, а й науки, охорони здоров'я, спорту — тобто тих галузей, які в усьому світі підживлюються благодійною діяльністю. На Заході престижно підтримувати музей, команду або симфонічний оркестр.

Зусиль докладаємо чимало, тільки нам потрібна допомога держави та Верховної Ради. Це — справа не лише Києва.

У наш недобрий час не так багато місць, куди можна піти всією сім'єю, де можна повчитися добру».

Микола ВОЛОК, «Голос України»

Лист з коментарем

Селян залишили без паю.

А влада розводить руками...

ГІРКИМ розчаруванням обернулося паювання землі для шести десятків мешканців селища Власівки Світловодського району. Ситуація з репертуару театру абсурду. Увесь вік люди працювали в колгоспі, ростили хліб. Сподівалися: вийдуть на пенсію — не залишить їх самотніми господарство, якому віддали кращі роки, снагу і вміння. Допомагатиме, чим зуміє. А тут ще й земельна реформа посіяла надію, що, нарешті, вони стануть власниками відповідних наділів. Та, на жаль, все виявилося навпаки. Коли в господарстві землю поділили, жителям Власівки не дісталося нічого.

А все почалося з далекого 1954 року. «При будівництві Кременчуцької ГЕС, — пише в листі до редакції Наталія Синельник, — та при укрупненні районів село Власівка Полтавської області було передано в Кіровоградську область. Усю землю, якою користувався наш колгосп імені Калініна, усі цінності і майно віддали новоствореному колгоспу «Маяк» села Ялинці Кременчуцького району. До 1996 року нам, пенсіонерам, колгосп надавав допомогу, видавав зерно і таке інше. А ось з лютого минулого року члени цього господарства на загальних зборах ухвалили: у зв'язку з тим, що селище Власівка належить до Кіровоградської області, у внесенні в списки на паювання землі відмовити. Нас на ці збори ніхто не запрошував, з їхнім рішенням не знайомив».

Гіркоти колишнім колгоспникам додало рішення наступних загальних зборів, що відбулися 22 червня, в якому зазначили: зерно та іншу сільськогосподарську продукцію видавати тільки тим, хто внесений у списки на паювання землі. Тож позбулися й останнього —матеріальної допомоги.

«У Власівці мешкає 65 чоловік, — продовжує Наталія Костянтинівна. — В основному вдови, чоловіки яких загинули на фронті, учасники Великої Вітчизняної війни. Пропрацювавши на землі 30, 40 і більше років, поливши її потом і кров'ю, ми в результаті не маємо нічого, крім пенсії у 33 гривні».

Обділені таким способом колишні трудівники пішли шукати правди в Кременчуцький райвиконком. А там, за словами авторки листа, їм відмовили, сказавши, що все законно. Як вирішили, мовляв, збори колгоспників, то так і має бути. Та ще й зіслались на указ Президента України про паювання землі.

— Але ж ми не кинули колгосп, не виїжджали в інші місця, — дивуються селяни. — Де народилися, там і працювали, жили, живемо й нині. Чи ж наша вина в тому, що Власівку в свій час передали з однієї області в іншу?

Від імені колгоспників-пенсіонерів Наталія Синельник просить пояснити, чи є такий закон, що позбавляє їх права на землю. Право на неї вони мають. Право, зароблене десятками років тяжкої праці, прагненням не шкодувати сил, аби виростити більше хліба, нагодувати людей, підняти на ноги свою країну. Хай президентський указ і віддає процес паювання в руки трудових колективів (хоча й незрозуміло: земля державна, а розподіляє її колективне об'єднання сільських трудівників, а не орган місцевого самоврядування чи державний), але і справедливість повинна бути. Хто робив на землі, той її заробив. А тут, виходить, не заробили нічого.

Кіровоградська область.

Коментар голови Кіровоградської обласної ради народних депутатів Миколи Сухомлина:

— На жаль, про згаданий у листі випадок я не знав, але вихід з цієї ситуації є. Правовий. Якщо ці 65 власівських пенсіонерів аж до виходу на заслужений відпочинок працювали впродовж 30 — 40 років у колгоспі «Маяк» села Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, а перед укрупненням районів і передачею селища Власівки до Кіровоградської області у зв'язку з будівництвом ГЕС, у колгоспі імені Калініна не писали заяв про свій вихід з колгоспу, вони мають право на земельний пай. У такому разі вони повинні написати заяву на ім'я прокурора, і той оскаржить рішення загальних зборів КСП «Маяк», а їм виділять землю.

Коментар завідувача юридичного відділу секретаріату Верховної Ради України Михайла Теплюка:

— Відповідно до Указу Президента України від 8 серпня 1995 року № 720 «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям», паюванню підлягають сільськогосподарські угіддя, передані у колективну власність колективним сільськогосподарським підприємствам, сільськогосподарським кооперативам, сільськогосподарським акціонерним товариствам, у тому числі створеним на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств.

Паювання земель радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств здійснюється після перетворення їх на колективні сільськогосподарські підприємства.

Паювання земель передбачає визначення розміру земельної частки (паю) у колективній власності на землю кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства без виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості).

Згідно з цим указом право на земельну частку (пай) мають члени колективного сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства, в тому числі пенсіонери, які раніше працювали в ньому і залишаються членами зазначеного підприємства, кооперативу, товариства, відповідно до списку, що додається до державного акта на право колективної власності на землю.

При паюванні вартість і розміри в умовних кадастрових гектарах земельних часток (паїв) усіх членів підприємства, кооперативу, товариства рівні.

Згідно із земельним кодексом України земельні спори розглядають місцеві ради, суди, арбітражний суд або третейський суд у порядку, встановленому цим кодексом та іншими актами законодавства України.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

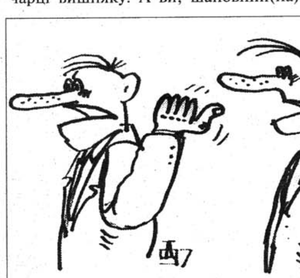
«... Ви стали підспівувачем нових хазяїв»

За листом читача

ПІД ЗАГОЛОВКОМ «Вилазьмо з печери назовсім» був надрукований мій матеріал про те, як в Україні — хоча й поволеньки — життя змінюється на краще. Зокрема, йшлося і про підприємця Івана Андрійовича Левицького, який, керуючи колективом-власником, з колишньої «забігайлівки» зробив прекрасне сучасне кафе, працює, щоб було у них, «як у Парижі». У числі інших надійшов відгук на публікацію з Чернігівської області. Його автор Є. М. (невідомо, пан чи пані), з усього видно, людина «активної життєвої позиції», не поділяє думок рівненського кореспондента «Голосу України», тому я вирішив продовжити розмову. Це важливо не лише для автора й читача.

Є. М., звертаючись до кореспондента, буквально з перших рядків демонструє свою «пролетарську безпосередність». «Ну й що з того, — пише вона (він), — що Ваш новий знайомий Іван Андрійович безплатно налив вам, як кореспонденту (підкреслення автора. —С. М.) свіжого пивця, яке «бурштинно світиться і піною спливає», що Вам усміхалися офіціантки? А ще більше розчулило Вас, як до пива подали свіжих раків та запечену курку... От і виходить, що від подачки «енергійного, у повному розумінні слова сучасного чоловіка» Ви стали підспівувачем нових хазяїв».

Ось так автор листа «піймав за руку» кореспондента! Тільки трішки помилився: не раків кореспондентові подали до пива, а вельми смачну рибу. Ну, розумієте, шановна(ний) п. М., має Іван Андрійович, як і більшість українців, таку рису: коли до нього зайде гість (і кореспондент у тому числі), він його пригощає, чим Бог послав. Я також, наприклад, не відмовлю гостеві у чашечці кави чи чарці вишняку. А ви, шановний(на) п. М., якби зайшов до вашої господи кореспондент — хіба б не насипали полумисок борщу, не правлячи з гостя плати?

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

І не «підспівувачем» став кореспондент, а оспівувачем. Так, я співаю хвалу тим співвітчизникам, що повстали з колін, що стали банкірами і підприємцями, бізнесменами і фермерами, менеджерами і приватними адвокатами —одне слово, господарями на своїй землі, а не безсловесними виконавцями чужої, не завжди розумної, волі. Я пишаюся українцями, котрі волю і незалежність увібрали в себе, наче животворний нектар, і випростали спину, і в очах їхніх — не страх і рабська покора, а впевненість і почуття власної гідності.

Можна дивитися в калюжу і бачити просто брудну воду. А можна побачити, як у ній відбиваються сонце і білі хмарини. Це залежно від того, що хоче і здатна бачити людина.

Ось вам, шановний(на) п. М., не подобається, що я захоплено дивлюся, як виростають офіси — «такі, що голова йде обертом», як наші вулиці заповнюють авто найпрестижніших марок. Запитуєте з обуренням: а хто, мовляв, у тих машинах їздить? Відповідаю: мешканці України, наші з вами співгромадяни. Переважно ті, котрі, починаючи ще за Союзу, «освоювали» терени Югославії і Польщі, героїчно простоювали по тижню-два на митницях — невиспані, немиті, але несхитні в устремлінні накопичити якомога більше. Це ті, хто сміливо, з точним розрахунком кинулися у ринкову стихію і вже досягли значного успіху. Це, зрозуміло, і значна частка шахраїв (а де їх немає?), котрі скористалися взятими свого часу «по блату» безвідсотковими кредитами і на інфляції нажили багатство.

За радянських часів серця багатьох тішила загальна рівність у бідності. Немає, мовляв, іномарки у мене, але немає її і в сусіда. І взагалі, немає її ні в кого. Бо й не могло бути.

Ви, шановний(на) п. М., тикаєте мене носом у всілякі теперішні негаразди і заявляєте, що «важко вилазити з печери». Згоден, дуже важко, особливо тим, хто не усвідомлює, що він жив у соціалістичній печері, де й на йоту справжнього соціалізму не було. Ви, певне, ніколи не харчувалися у системі «общепита», вам не доводилося милуватися брудними столами на розкарячених алюмінієвих ніжках, їсти бовтаний-перебовтаний, часто вчорашній, борщ і перепалений на «комбіжирі» шніцель. І тому ви так войовничо не приймаєте Івана Андрійовича, котрий прагне, щоб і в нас було так, «як у Парижі». Більше того, ви пишете: «Ми, через сліпе плазування перед усім ненашим, не те що Шевченка й Франка забудемо, а й свою мову».

Отут ви, шановний(на), попали, як мовиться, в око. Плазуючи, уже забули. Пригадайте слова директора школи з Донеччини, котрі звучали по радіо: «Да я на коленях поползу к Москве!..» Йому так зручно — на чотирьох, з висолопленим від надмірного ентузіазму язиком.

Та ви, шановний(на) п. М., не це плазування, напевне, мали на увазі, а «слепое преклонение перед Западом», за яке більшовики могли і до білих ведмедів відправити. Недарма ж вас так вразила інформація про успішне навчання гувернанток у Рівному. Так вразила, що аж підкреслили це слово. І рекомендуєте глузливо журналістам «підготувати ряд замальовок для наших випускників про цей цікавий досвід підготовки кадрів для обслуговування ринкової системи: шляхетних панянок (Луцьк), грандів (Київ), розповіли про інші коледжі й гімназії, де готують лакеїв, блазнів, холопів, повій, козачків і т. д».

(Закінчення на 16-й стор.).

Віталій ЖЕЖЕРА, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

Трохи лірики на тлі повсякдення

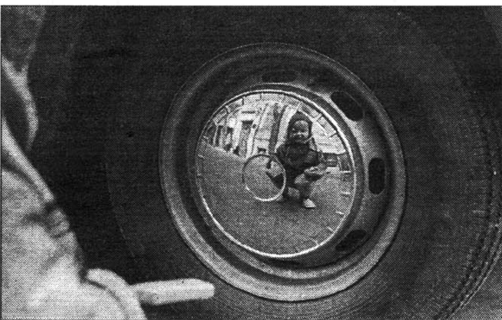

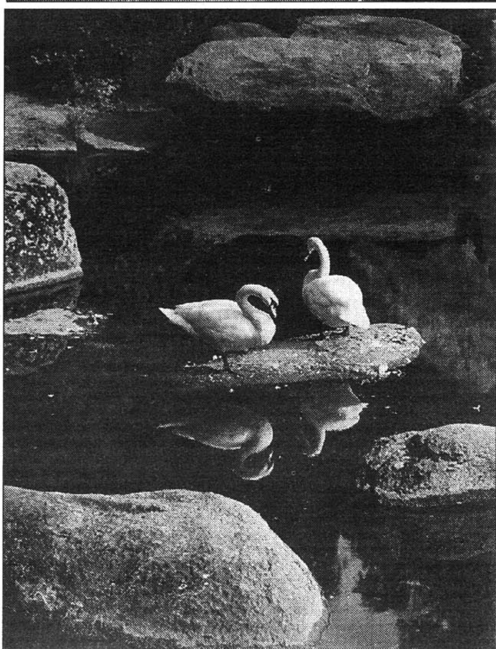
(Початок на 1-й стор.).

Та й для більшості онуків літо на селі — теж свято. Так воно вже у нас склалося історично, склалося давно і, до речі, не за найкращих суспільно-економічних умов, може, навіть гірших, ніж тепер. Приміром, понад сто п'ятдесят літ тому одному хорошому хлопцеві дуже не пощастило з канікулами. Правда, зі школою йому теж мало щастило. Отож, під час канікул той хлопчина мусив якось заробляти собі на прожиток. Здавалось би — і згадувати нічого? Але якраз того літа він пережив щось таке, чого не міг забути все життя. І коли його, вже дорослого, занесло туди, куди Макар телят не ганяв, він раптом сів і написав: «Мені тринадцятий минало. Я пас ягнята за селом...» — далі кожен пам'ятає з хрестоматії, особливо те місце, де «... утирала мої сльози і поцілувала»!

... Діти страждають од бідності, можливо, більше, ніж батьки, бо їм завжди хочеться придбати казку, від якої батьки вже давно відмовились. Може, саме тому в дитинстві літо таке чарівне — як компенсація за бідність, і тому так незвичайно сяють куполи церков, і всі дівчата прекрасні, і сонце над річкою заходить для тебе одного...

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Кожен трактує по-своєму...

Здається, ейфорія щодо домовленостей Росії і НАТО, за якими має бути підписано документ про особливе партнерство у Парижі 27 травня, вже минає: Єльцин і Клінтон кожен по-своєму трактують основні його принципи, що викликає набагато більше розбіжностей, аніж того хотіли б сторони.

Угода, яка буде підписана у Парижі, очевидно, ще не поставить останню крапку у літопису «холодної війни» і не означатиме початок ери взаємної довіри і стратегічного співробітництва між Росією і НАТО.

А російський лідер кілька разів робив такі зауваги щодо досягнутих угод у галузі безпеки, які можна розцінювати тільки як пересторогу Брюсселю і Вашингтону: у разі запрошення до Північноатлантичного альянсу колишніх радянських республік Москва вимагатиме нових переговорів з НАТО.

Ідеться насамперед про Латвію, Литву та Естонію, які вже давно заявили про своє прагнення стати членом західного оборонного союзу. Цим та іншим країнам, прийняття яких до НАТО найближчим часом не планується, на липневому саміті у Мадриді буде запропоновано особливо тісне співробітництво з альянсом у галузі безпеки.

Учора радіо «Дойче велле» у своєму огляді німецької преси процитувало газету «Вельт»: «Москва намагається протидіяти такій кооперації з допомогою політичного тиску. Для Росії Балтія залишається територією, що за значенням історично можна порівняти лише з Україною і Білорусcю. Починаючи з 1992 року, Москва називає їх «близьким зарубіжжям» і оголосила «сферою особливих інтересів і відповідальності Росії».

З другого боку, НАТО ще два роки тому категорично заявила протест проти будь-яких спроб нового розподілу сфер впливу і, як і раніше, виключає будь-які переговори щодо цього з Росією, на яких намагається раз у раз наполягати Єльцин.

Це означає, що проблему партнерства з розширеним Північноатлантичним альянсом у галузі безпеки аж ніяк не можна вважати розв'язаною.

Україна не отримає ані цента...

ПІД ЧАС недавнього візиту Президента України Леоніда Кучми до США українське телебачення передало цікаву інформацію: жодна з впливових американських газет не проанонсувала цей візит ані рядком, натомість «Вашингтон пост» повідомила американців про чергову бійку у Верховній Раді, проілюструвавши це знімком. Корупція та утиски американських компаній на українському ринку — такі, очевидно, головні причини бойкоту візиту Л. Кучми з боку американської преси.

А незадовго до нього в підкомітеті з питань закордонної діяльності Комітету з розподілу бюджетних асигнувань палати представників Конгресу США відбулося засідання, де гаряче сперечалися: надавати чи ні фінансову допомогу Україні.

Отже, на засіданні були присутні члени комітету та запрошені доповідачі, як там кажуть, —свідки. Першим зі свідків виступив Євген Іванців, представник Українського національного конгресу.

Він висловив сподівання, що Конгрес США продемонструє виваженість та справедливо оцінить ситуацію в Україні, чого так бракує американським мас-медіа. Хоча газета «Wall Street Journal» і написала про 866 мільйонів доларів допомоги, які вже одержала Україна, треба пам'ятати, що більша частина цих грошей іде на «чорнобильські» проекти та американським організаціям, що діють в Україні, зазначив Іванців. Він підкреслив, що США дають Україні лише 50 відсотків того, що вони виділяють іншим для боротьби зі злочинністю, і лише тому, що це вигідно самим Сполученим Штатам...

Потім підкомітет заслухав свідчення інвестора «Гала-радіо» Джозефа Лемайра. Той розповів, що торік його станцію було позбавлено ефіру, а відкрити салон краси (разом з Оксаною Баюл) йому не дозволила мафія. В Україні, заявив Леймар, зневажають угоди, економічна ситуація — погана. Україну слід поставити у залежність від ситуації в її економіці, підсумував Д. Лемайр.

Головуючий Сонні Каллаген (він очолює підкомітет), після цього виступу зауважив, що анулювання асигнувань стане для України уроком. Конгрес передасть адміністрації, що допоки український уряд не почне боротьбу з корупцією, він не отримає грошей.

Наступним свідком була Марта Федорів, інвестор львівського Гранд-отелю. Вона розповіла, як інвестувала у цей проект 100 тисяч доларів, і ще 300 тисяч витратила на поїздки. Та коли готель було відкрито, зрозуміла, що документи сфальсифіковано і підприємство повністю, контролює її український партнер. Марно було звертатися до львівських урядовців, бо вони були спільниками того партнера. До того ж, у Львові було застрелено її двоюрідного брата, українського громадянина. Усі звернення пані Федорів до українських судових установ не мали жодного результату.

Сонні Каллаген заявив, що всі американські бізнесмени, які мають проблеми в Україні, мусять надсилати йому свої скарги із зазначенням фінансових збитків; він, у свою чергу, пересилатиме їх до Держдепартаменту з інструкцією повідомити український уряд: доки не буде розв'язано проблеми американських бізнесменів, підкомітет не надасть Україні ані цента. Сенатор Торрес додала, що Росію та Україну слід суворо попередити щодо корупції і водночас бути обережними, аби не дати козирів у руки комуністам. Джозеф Лемайр висловив занепокоєння, що після травневого візиту Кучми до США може скластися враження, що в Україні все гаразд. Він також додав, що в Україні є й порядні люди, про яких слід пам'ятати...

Дискусія була тривала. Особливо запекла суперечка точилася між Сонні Каллагеном та головою Українського конгресового комітету Аскольдом Лозинським. Каллаген був безапеляційний і непоступливий у своїх антиукраїнських переконаннях. Дійшло до того, що Лозинський заявив: Каллагену доведеться відповідати перед виборцями, а в США багато американських українців. Україна не одержить ані цента, доки не змінить свого іміджу — такою була відповідь конгресмена.

За матеріалами бюлетеня «Захід: вікно в Україну» (Інститут демократії ім. П. Орлика).

Якщо немає проблем, то є перспективи

(Початок на 5-й стор.).

Але, мабуть, для України все-таки пріоритетним є торговельно-економічний напрям співпраці. Так вважає і Надзвичайний та Повноважний Посол України в Японії Михайло Дашкевич: «Японські підприємці довго приглядалися до України, вивчали наш ринок, і нині ми відчуваємо, що вони вже готові розпочати співробітництво на якісно новому рівні. Свідчення цього — ухвалене торік урядом Японії рішення щодо прийняття України до списку держав, яким надаються гарантії торговельного страхування.

До речі, під час нинішнього візиту сторони узгоджували деякі технічні моменти двох угод, що їх належить підписати Україні та Японії, аби рішення щодо гарантій торговельно-економічних операцій набуло чинності не тільки в Японії, а й в Україні. Під час переговорів у Ексімбанку було підтверджено і намір Японії виділити нашій державі 80 млн. доларів кредиту.

— Дев'ятого червня до Японії приїде делегація наших промисловців на чолі з головою українського комітету з розвитку економічного співробітництва з Японією, головою Українського союзу промисловців і підприємців Анатолієм Кінахом, — повідомив керівник Управління з питань зовнішньої політики адміністрації Президента України Володимир Огризко. — Японці хочуть отримати інформацію: чого потребує Україна, в яких проектах і програмах вона зацікавлена.

Нині економічні відносини між нашими державами, схоже, мають шанс розвиватися не тільки за формулою «купи-продай». Такі корпорації, як «Ніссьої Іваї» (річний товарооборот 100 млрд. доларів США), «Сумітомо» (140 млрд. доларів США), що входять до десятки найбільших корпорацій світу (в цій десятці шість корпорацій — японські), готові вкладати капітали у розвиток конкретних підприємств металургійної, хімічної, аграрної галузей.

І головне, як відзначив Геннадій Удовенко,»ні політичних, ні в ділових колах цієї країни немає антиукраїнських настроїв». А в японській пресі не з'являються провокаційні статті, як у деяких заокеанських державах, — додам від себе. На прес-конференцію міністра закордонних справ України зійшлося несподівано багато японських журналістів, які запитували про українсько-японські відносини, проблему поділу Чорноморського флоту та підписання широкомасштабного українсько-російського договору про дружбу і співробітництво. А якщо майбутнє України цікавить журналістів, отже, воно цікавить і Японію.

Київ—Токіо—Київ.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Словаччино, а ми тебе знаємо!

Україно-словацькі двосторонні відносини мають дві традиції. Перша — регулярні зустрічі прем'єрів десь у прикордонних областях. Друга — виставка «Словаччина представляє», яка щовесни відбувається у Києві. Події ці взаємопов'язані: на зустрічах прем'єрів підписують угоди і досягають домовленостей щодо засобів зростання економічного співробітництва, на виставках встановлюють прямі контакти між українськими та словацькими підприємцями, тобто досягнуті між урядовцями домовленості втілюють у такий спосіб у життя.

«Словаччина представляє-97» (точніше було б назвати її не виставкою, а своєрідним контрактовим ярмарком) відкривається наступного вівторка. Близько двадцяти словацьких фірм заявили про готовність до співробітництва з українськими партнерами. Галузі: металургія, хімічна промисловість, виробництво телевізійної апаратури та електротехнічного обладнання, меблів, продуктів харчування та інші. «Я переконана, що виставка стане доброю нагодою для українських підприємницьких кіл у встановлені зв'язків зі словацькими партнерами, — зазначила на прес-конференції Тимчасовий Повірений у справах Словаччини в Україні Ольга Мігалікова. — На сьогодні нашими державами створено достатню законодавчу базу для плідного двостороннього співробітництва. Особливо важливим стало набуття чинності Угоди про підтримку та захист інвестицій та Конвенції про запобігання подвійному оподаткуванню».

Словацька Республіка, до речі, — партнер нині надійний та перспективний. Торік, наприклад, зростання валового національного продукту там становило 6,9 відсотка, річна інфляція — 5,2 відсотка. Приємно, що невпинно зростає і товарооборот між нашими державами: торік він досяг 418 мільйонів доларів (попередня цифра — 310 мільйонів), а цього року намічено подолати півмільярдний рубіж.

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Храм дочки лісів

Крамниця старожитностей

ХТО З НАС у захваті від побаченої рукотворної краси не вигукував: «О, це восьме чудо світу!» І, зазначте, ніколи ні дев'яте, ні десяте, тому що знаємо, що десь є неперевершені так звані «сім чудес світу»... Ми вже здійснили газетний променад до підніжжя пірамід, садів, маяка та Колосса. Влаштовуйтесь зручніше: до вашої уваги — храм богині Артеміди у місті Ефесі.

Жителі грецьких міст влаштовували поміж собою такі собі змагання: чий храм кращий, красивіший і багатший. Два основні почуття древніх греків — прагнення до прекрасного та спортивний азарт — лежали в основі абсолютної добровольної дольової фінансової участі в спорудженні чергового чуда.

Артеміду — богиню мисливства, дуже шанували древні за доброту та справедливість. Її святилища та храми зазвичай розташовувалися неподалік джерел та боліт, символізуючи родючість. У зв'язку з цим задуманий храм на честь прекрасної мисливиці збудувати було непросто: вози з мармуровими колонами провалювалися в болоті, і, здавалося, виходу з цього не було. Творець храму в Ефесі, зодчий Херсифон, не спав ночами у пошуках рішення. Легенда розповідає, що однієї з таких ночей до нього прийшла Артеміда і дала пораду: виваантажити колони, з'єднати їх за допомогою рами на зразок величезного катка, колесами якого стануть самі колони. Зробивши все, що порадила богиня, будівельники переправили частини храму через топке місце.

Зведення храму затяглося на довгі роки. Херсифон помер, роботи продовжував його син Метаген. Він також не дожив до кінця будівництва, яке тривало... 120 років, і лише у 450 році до нашої ери храм Артеміди було закінчено. Всі були вражені чудовими формами і багатством прикрас храму. За 100 років його смерть так само, як і його слава, навіки увійшла в історію.

У 356 році до нашої ери грек на ймення Герострат, аби обезсмертити своє ім'я, спалив храм Артеміди Ефеської. Іонійські держави вирішили назавжди забути ім'я Герострата і не згадувати віть, розповідаючи про пожежу. Однак «мрія» Герострата здійснилася: його ім'я пережило віки, ставши загальним.

Ефесці відновили храм, і він одержав своє друге народження. Але за століття Ефес захопили готи і пограбували багатства святилища, потім християни почали руйнувати чудо з релігійних міркувань, а під час Візантійської імперії мармур храму розібрали на інші споруди. З часом болотистий грунт поглинув жалюгідні залишки чуда з Ефеса...

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

НЕДАВНО автор цих рядків побував у Греції. Якщо, проживши сорок літ, ти не бував там, то подумай, чи варто. Бо може статись, що, ступивши на землю Еллади, не встигнеш згадати першого рядка «Іліади» в перекладі Руданського («Гнів оспівай Пелієнка Ахілла...») — аж тут набіжить юрба всюдисущих німецьких туристів, і твоя книжна ілюзія зникне, і з чим ти залишишся?

Поїздка була діловою: мерія Родоса та фірма «Родос-Оріон-тур» запросили нас ознайомитися з їхнім островом задля розвитку взаємин. Отже, директори кількох наших турфірм на чолі з головою Держкомінтуру України Борисом Вихристенком цілими днями моталися з калькуляторами по готелях (їх там коло п'ятисот) і обчислювали, чи варто нам сюди прогулюватися. А заодно переконували греків їздити до нас.

Перш ніж братися до арифметики, підсумую враження. Позаяк книжні уявлення вивітрилися одразу, опишу Грецію такою, якою бачив. Вона (як і ми) міститься в самому центрі Європи, але, як уже сказано, чомусь населена суцільно дойчетуристами. Земля дуже бідна, худобі пастися ніде, незбагненно, де Олександр Македонський діставав коней. Тому греки змушені займатися лиш торгівлею. З найбільшим успіхом торгують історико-географічними краєвидами. Колись експортували навіть ідеологію нашому князеві Володимиру — не без обопільної вигоди. Отже, з ними можна мати справу.

Кажучи серйозно, в Елладі мусить побувати кожен. Книжник побачить там наяву улюблені античні сни, а прагматик утішиться цілком сучасним тамтешнім прагматизмом. Так чи так, це корисно. Тим туризм у світі й цінний, що кожна вкладена в нього гривня дає чотири. То хай ліпше греки їдуть до нас —забагатіємо! Але держава мусила б спершу оту гривню вкласти. Той же Родос літ сорок тому був бідним провінційним островом, де бродили кози й віслюки. Нині на кожного зі 120 тисяч мешканців там припадає по десять інтуристів, тож родосці змушені знати по дві-три європейські мови, отакий клопіт. Туриста поставлено на конвеєр. Ось до ресторану з «місцевим колоритом» запускають одразу душ п'ятсот, на вході ви фотографуєтеся з юною грекинею, а за дві години вас випускають, вручаючи фото. Німці раді, мов діти, вам же це нагадує армійський організований відпочинок, і ви клянетесь більше не приходити, але прийдуть інші. Втім, драхми в цьому бізнесі учетверяються не миттю: п'ятизірковий готель, побудований протягом двох років за 12 мільйонів доларів, окупиться тут літ через п'ятнадцять. Довго — бо готелів тьма, а номери дешевші, ніж подекуди в Києві. Але якось вони тут виживають. І навіть податки платять — десять відсотків державного та два місцевого. Чому так скромно — чи пляжі тут гірші, ніж у нас у Судаку? Ні — такі ж.

... Окрім Греції, враження справили ті, з ким я там був — люди, що ризикують вкладати свої драхми в наші мандри. Ми їх побоюємося: завезуть, обдеруть, і сиди голодний, «глазей на Колизей!» Приємно розчаруватись. Вони не багатші за деякого клієнта, самі по молодості ще не всюди бували, а тому світяться шляхетним азартом першовідкривачів. Так, це бізнесмени, але їм не все одно, куди вони вас везуть і що вам у тій подорожі подарують. Еге ж, вам п р о д а ю т ь мандрівку, але дбають, аби ви сприймали її як подарунок. Я збагнув це, коли Валентина Дрозд, директор київської фірми «Світ-тур», розповіла, що її фірма практикує двотижневі молодіжні культурно-освітні подорожі до Греції чи Іспанії за 260—380 доларів. Ціна виглядає зворушливо, правда? Але це не альтруїзм, а переконання: туризм має бути масовим, у цьому перспектива. За нашої бідності така позиція виглядає героїчно й драматично водночас. За Валентиною Іванівною варто було спостерігати на ділових переговорах: греки, звісно, показували найкраще й найдорожче, Валя ж намагалась узяти щось достойне й недороге, і сперечалася за кожен долар у гаманці своїх майбутніх клієнтів, за кожну дитину, яку ті клієнти зможуть узяти з собою безплатно. В кінці другого дня тих переговорів терплячий Крістос Пальмос, шеф «Родос-Оріон-туру», втомлено сказав: «Пані Валентино, я працюю в турбізнесі сорок років і хочу вам сказати, що все на світі має свою ціну...»

— ... і ви нарешті назвете мені цю ціну! — майже урочисто сказала вона, і пан Пальмос усміхнувся, і справа вирішилась на користь клієнтів, а Олег Пікерський, директор нашої турфірми «Артекс», завжди вишукано-іронічний, зауважив: «Чи варто було два дні сперечатися з такою жінкою?»

Підписані того вечора нашими фірмами десять угод були не лише протоколом про наміри: вже в середині червня на Родос полетить перший літак з туристами. Отак ці люди працюють, порадіти б за них... аби не деякі вітчизняні реалії, що стосуються не лише турбізнесу. Той же Пікерський добре сказав: «Це ніби якийсь дивний слалом — ти вже розігнався, а на маршруті в цей час міняють прапорці...» Варто замислитись — адже це говорить людина, робота якої здається легкою: клієнт хоче їхати, бери й вивозь! А що тоді говорити про клопоти тих, кому доводиться займатися у нас в'їзним туризмом? Не без поваги я спостерігав у цій поїздці за Борисом Івановичем Вихристенком, головою нашого Держкомінтуру. Зважаючи на рівень української туристичної інфраструктури, важко не бути прохачем, навіть коли ти в ранзі міністра: мовляв, приїздіть, будь ласка, у нас непогано! Але Борис Іванович прохачем не був, тримався з греками гідно й на рівних, завзято обговорював будь-яку можливість для поїздки сюди чорнобильських дітей (і вони таки цього літа поїдуть). Чи приїдуть греки? Адже, як не дивно, багатих людей складніше переконати кудись поїхати, ніж, приміром, нас, небагатих. Це довга робота, але її почато, і вона колись увінчається успіхом, бо Україна таки того варта...

На знімку : та сама Валентина ДРОЗД, з якою не варто надто довго сперечатися.

Фото Сергія БОРДЕНЮКА.

Народний генерал

Завтра виповнюється 110 років від дня народження Сидора Артемовича Ковпака

Є небагато прикладів в історії, коли людина ще за життя стає легендарною і навічно залишає про себе слід у пам'яті народній.

Звання «легендарний» не надається указами — воно утверджується народною любов'ю і визнанням подвигу героя.

Одним із таких народних героїв в історії України є Сидір Артемович Ковпак, наш славетний командир Сумського партизанського з'єднання у роки Великої Вітчизняної війни.

Народився Сидір Ковпак 7 червня (25 травня за старим стилем) 1887 року в містечку Котельві на Полтавщині у бідній, багатодітній селянській родині. І, можливо, його першим осмисленням слави народної стали розповіді 105-річного діда Дмитра про минувшину. У сотенному містечку Котельві, що належало до Полтавського полку, з покоління у покоління передавалися легенди про визвольну війну під проводом Богдана Хмельницького.

У 1909 році Сидір Артемович був призваний на військову службу. У складі 186-го Асландузького піхотного полку він бере участь у першій світовій війні, а в 1916 році — у знаменитому Брусилівському прориві. За мужність і героїзм розвідника С. А. Ковпака було нагороджено двома Георгіївськими хрестами.

Під час громадянської війни С. А. Ковпак очолює партизанський загін, потім бере участь у боях у складі дивізії В. І. Чапаєва. Біографи не без підстав твердять, що трагічна смерть комдива була осмислена Ковпаком з військової точки зору, і він не давав ворогові таких шансів. Після закінчення громадянської війни Сидір Ковпак очолює районні і міські військові комісаріати, працює на господарській роботі.

24 грудня 1939 року С. А. Ковпака обирають депутатом Путивльської міської Ради і на першій же сесії —головою виконкому. На цьому відповідальному посту Сидора Артемовича і застала Велика Вітчизняна війна. Наприкінці червня 1941 року в Путивлі для боротьби в тилу ворога було сформовано виключно з добровольців партизанський загін, що його і очолив С. А. Ковпак.

У житті 55-річного С. А. Ковпака почалася третя війна, найсуворіша, найтриваліша і найбільш руйнівна і кровопролитна.

8 вересня 1941 року після відповідної військової підготовки партизанський загін увійшов у Спадщанський ліс неподалік Путивля, де заздалегідь було підготовлено відповідні бази.

У жовтні сюди прибув іще один партизанський загін під командуванням Семена Васильовича Руднєва.

18 жовтня у Спадщанському лісі з двох було сформовано об'єднаний партизанський загін, який започаткував створення великого партизанського з'єднання сумських партизанів, який дав партизанському рухові України двох генералів, стратегів і тактиків партизанської війни.

Командиром об'єднаного загону, як відомо, став С. А. Ковпак, комісаром — С. В. Руднєв, начальником штабу —Григорій Якович Базима, директор середньої школи, який мав досвід штабної роботи ще з громадянської війни.

Перші значні бої з фашистськими карателями Путивльський партизанський загін провів 19 жовтня і 1 грудня 1941 року. Було захоплено і знищено три фашистських танки, ворог втратив майже 200 солдатів і офіцерів. Уже у перших операціях проявився бойовий досвід і талант С. А. Ковпака, його мужність і хоробрість, поєднані з глибоким розумінням партизанської тактики, з тверезим розрахунком і вмінням орієнтуватися в найскладніших обставинах.

Після цих перших операцій ковпаківці виграли сотні боїв, пройшли тисячі кілометрів тилами ворога, завдали йому великих втрат.

С. А. Ковпак і С. В. Руднєв вчасно міняли тактику партизанської боротьби. Їхній загін став рухомим, не чекав нападу ворога, а сам завдавав йому відчутних ударів.

Так зароджувалася і випробовувалася рейдова війна. Свій перший рейд загін Ковпака здійснив у грудні 1941 року — січні 1942 року спочатку в Хінельські, а потім у Брянські ліси.

Під час цього рейду партизанський загін чисельністю до 500 чоловік добре озброївся здебільшого за рахунок ворога, було проведено ряд боїв з переважаючими силами противника, знищено майже півтори тисячі гітлерівців. Наступний рейд був знаменний тим, що у ніч на 27 травня 1942 р. загін розгромив Путивльський гарнізон фашистів і ввійшов у рідний Путивль. І це сталося тоді, коли Червона Армія під тиском ворога відходила до Сталінграда. Населення міста із сльозами радості зустрічало своїх визволителів, рідних і земляків.

За успішне проведення бойових операцій у травні 1942 р. велику групу сумських партизанів було нагороджено бойовими орденами і медалями, а Сидору Артемовичу Ковпаку було надано звання Героя Радянського Союзу.

До кращих зразків партизанського бойового мистецтва належить прославлена операція С. А. Ковпака, яка ввійшла в історію Великої Вітчизняної війни під назвою «Сарненський хрест», виконана під час рейду з'єднання на Правобережну Україну. В період цієї бойової операції партизани висадили в повітря відразу п'ять залізничних мостів, повністю вивели з ладу Сарненський залізничний вузол, розгромили ворожий гарнізон у Лельчицях. За цю операцію С. А. Ковпаку і С. В. Руднєву було присвоєно генеральські звання.

Після розгрому фашистських військ під Сталінградом ситуація на фронтах різко змінилася на користь Радянської Армії. Це внесло свої корективи і в партизанську боротьбу.

План бойових дій українських партизанів на весну і літо 1943 року докладно розглядав ЦК КП(б) У. Потім його було затверджено Політбюро ЦК ВКП(б) і Державним Комітетом Оборони СРСР.

Згідно із планом усі великі партизанські з'єднання України, які на той час діяли головним чином у її східній частині, направлялись у західні і північно-західні області для активізації там партизанського руху і завдання ударів по комунікаціях ворога.

Партизанське з'єднання С. А. Ковпака у Прикарпатський рейд виступило 12 липня 1943 року, маючи у своєму складі дві тисячі партизанів, добре озброєних і з достатньою кількістю боєприпасів.

Майже дві тисячі кілометрів з боями пройшли ковпаківці тилами ворога, знищили більш як 3800 гітлерівців, підірвали 19 військових ешелонів, 52 мости, 51 склад, вивели з ладу електростанції та нафтопроводи біля Биткова і Яблунева.

Цей рейд з'єднання С. А. Ковпака став однією з видатних операцій українських партизанів, здійснених у період Курської битви. Сіючи розлад і тривогу в тилу ворога, відволікаючи на себе значні ворожі сили, руйнуючи залізничні колії, з'єднання затримало перекидання фашистських військ на фронт, підняло на збройну боротьбу з ворогом нові тисячі патріотів.

За здійснення Карпатського рейду Сидора Артемовича Ковпака було нагороджено другою Золотою Зіркою Героя Радянського Союзу.

У грудні 1943 року С. А. Ковпак у зв'язку з хворобою відбув до Києва на лікування. З'єднання було переформоване у 1-шу Українську партизанську дивізію імені двічі Героя Радянського Союзу С. А. Ковпака під командуванням його бойового соратника, генерала П. П. Вершигори. Воно продовжувало збройну боротьбу з ворогом до липня 1944 року.

Після війни, наділений високим довір'ям народу, С. А. Ковпак протягом 20 років працював заступником Голови Президії Верховної Ради України.

Але почесті і слава не змінили його характер і ставлення до людей. Він, як і раніше, був чуйним, скромним, справедливим і доступним для всіх. Він був сином своєї землі із яскраво вираженим, самобутнім українським характером.

11 грудня 1967 року перестало битися серце легендарного Героя України Сидора Артемовича Ковпака, життєвий шлях якого завжди буде взірцем відданості своєму народові, мужності, високого патріотизму у виконанні обов'язку громадянина України.

Василь КОНЬКОВ, голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. України, кандидат історичних наук.

Христофор ГРУША, незалежний оглядач

Часи самотніх лицарів

Попередні підсумки київського театрального сезону

ПОЧАТОК сезону був не те що сумним, а навіть загрозливим: міські театри (всі, окрім академічних) залишено за бортом бюджету. Всерйоз почали говорити, що ось-ось вони взагалі почнуть зникати з карти міста. В середині сезону я зустрів одного з театральних директорів і запитав: чи скоро зачиняєтесь? З гірким гумором він відказав: «Не діждетесь! Адже на те, щоб самоліквідуватися, теж гроші потрібні, а де я їх візьму?!» Іншими словами: і жити неможливо, і вмерти не дають.

І ось сезон іде до завершення. Фінансові справи погані, у декого й зовсім погані, але вкотре підтверджено одну істину — рівень мистецтва прямо не залежить від благополуччя митців. Це різні речі. Нехай читач не подумає, що я блюзнірствую. Звісно, залишати митців без засобів до існування — велике свинство, якому нема виправдання. Але звідси зовсім не витікає вигідний для нових капіталістів та старих чиновників висновок, що мистецтво без них — смертне. Просто наша свідомість зіпсована теорією про базис та надбудову, мовляв, базис — головне, а те, що над ним — так собі. Так от, у нинішньому сезоні театри довели нам, що якраз базис мало чого вартий у порівнянні з убогою надбудовою.

І, можливо, базисові слід задуматися над своїм майбутнім. Бо історія повторюється: у 20-х роках найкращий український театр «Березіль» через бідність змушений був віддавати московським гастролерам свою сцену. Там нині працюють франківці — і теж частенько здають сцену гастролерам. Аналогія напрошується прозора — той «Березіль» зник, але і та влада не встояла.

На цю тему можна моралізувати без кінця, однак, погляньмо, що в театрах.

Наприкінці березня вручали «Київську пектораль» за минулий рік. Як і раніше, а, може, навіть з більшою очевидністю, виявилося: хороших вистав і ролей більше, аніж номінацій «Пекторалі». І що прикметно, майже всі премії віддано театрам, які негласно числяться в розряді «столичної периферії», тобто якраз отим, найбіднішим.

Кажуть, публіці — не до мистецтва, це теж міф. Ось восени приїздив музейно-мертвий Театр на Таганці, квитки коштували до ста гривень і зал був забитий. Але в будь-якому з наших театрів аншлаги не рідкість, хоч для пересічного театрала квиток за п'ять гривень теж неабищо.

Ні, я не ідеалізую ситуацію, куди вже там! Парадоксально, але театри працюють на шкоду собі. Ще кілька років тому лідер франківців Сергій Данченко (хоч його театр не з найбідніших), гірко констатував: нам вигідніше не грати й нічого нового не ставити. Але ж — і ставлять, і грають, і не лише франківці! Скажімо, Театр-на-Подолі в цьому сезоні економив на прем'єрах, але грав благодійні (!) вистави, а ще —започаткував грандіозний міжнародний театральний проект, розрахований на кілька років, першою там буде україно-грузинська вистава.

Здається, у театрах настав час гордих самотніх лицарів.

У незатишних умовах вижила, і навіть переселилася у власне приміщення Людмила Титаренко зі своїм приватним театром «Браво!», а «Пектораль» цей театр отримав — зверніть увагу — за вишуканість стилю.

Ще одна «Пектораль» дісталася Галині Стефановій за роль княжни Рєпніної у моновиставі «Стіна» в маленькому живучому театрику «Актор» Валентина Шестопалова.

З початком кожного сезону здається дивом, що ремонтники-будівельники й досі ще не замурували вхід до театру «Сузір'я» — однак щовечора вас там і досі зустрічає невтомний господар цього дивовижного осередку режисер Олексій Кужельний...

Ще один донкіхот, Сергій Проскурня, продовжує своє щорічне грандіозне «Березілля» — фестиваль, що триває цілий місяць. Сюди їдуть з Америки, Європи, Азії. Єдина незручність «Березілля» — його практично неможливо повністю охопити й осмислити одній окремій людині, навіть якщо у неї є гроші. А Проскурня —осягає, хоч у нього грошей хронічно нема.

Інший самотній воїн — Андрій Жолдак, нині з навальністю бика і тореадора заразом рухає вперед свій черговий проект «Кармен».

Скажуть: Жолдак зовсім не бідний, але ж він такий один. А в нас і мова про тих, хто кожен сам по собі —один. Гаразд, візьмемо «бідних»: у Молодому театрі Дмитро Лазорко «з нічого» зробив чудову виставу «День кохання, день свободи». Він же щойно випустив бюхнерівського «Войцека». А новий головний режисер цього театру — Станіслав Мойсеєв, що донедавна був мандрівним лицарем, узявся за мольєрівського «Дон Жуана», а до того блискуче поставив у франківців «Український водевіль».

У Дарниці (от, здавалось би, периферія) у Театрі драми і комедії на Лівому березі працює під орудою Едуарда Митницького дивовижне сузір'я акторів і режисерів, одна за одною з'являються цікаві прем'єри, і публіка залюбки ходить сюди, хоча колись, за «кращих часів» цьому театрові пророкували глядацьке безлюддя. Цього року, як ми вже писали, театр на Лівому березі отримав п'ять «Пекторалей» з десяти. До речі, прізвище одного з режисерів-лауреатів — Одинокий. Що ж — часи самотніх лицарів...

... І ще один штрих до портрета часу: Сергій Данченко репетирує «Короля Ліра», теж — про самотність, розчарування і, можливо, про те, що кожна епоха і кожна людина перемагає цю самотність по-своєму.

На знімку: актриса Галина СТЕФАНОВА під час церемонії вручення «Київської пекторалі».

Фото Володимира ФАЛІНА.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Майстриня Лариса Канюка ікони не продає

Навіть за гострої матеріальної скрути

Традиції

ЗА БАГАТО літ свого існування писанка — неодмінний атрибут Великодніх свят — зазнала відчутних метаморфоз. Особливо доклали до цього рук наші співвітчизники, зосібна ті, хто населять західні регіони, де ніколи не пересихало живлюще джерело народної творчості. На Буковині, Гуцульщині та в Галичині стихійно формувалися різні школи писанкарства, кожна з яких намагалася внести щось своє, самобутнє в це давнє ремесло.

Поступово зазнав трансформації і традиційний розпис яєць воском та барвниками. У деяких регіонах Буковини ще й дотепер в ужитку писанки-шкрябанки, узори на котрих видряпують з допомогою звичайної голки на фарбованому тлі. Відомий майстер-прикладник, випускник Вижницького художнього коледжу, власник однієї з найбільших приватних колекцій писанок в Україні Михайло Фірчук теж багато експериментував на цьому терені. Він, приміром, перший серед митців почав оздоблювати писанки інкрустацією із житньої соломи, викладати узори на них із зернинок кукурудзи, смерекового насіння та луски шишок. Не було йому рівних у виготовленні шкрябанок.

Із появою на Гуцульщині токарного верстата пішла мандрувати світами дерев'яна писанка, розмальована олійними фарбами та покрита безколірним лаком. Наприкінці минулого століття буковинські майстри вдосконалили цей винахід і почали «одягати» дерев'яні писанки в узір, викладений бісером, або так званими цятками. Таку писанку буковинці називають «викладанкою», або «бісеркою». Ці вироби швидко проникли на європейські терени, оскільки багата знать одразу оцінила художню вартість цього маленького дива. Ще й тепер буковинські бісерки можна побачити в музеях Відня.

Багато зусиль для пропаганди цього різновиду писанкарства доклала на теренах Австрії громадянка цієї країни, уродженка гірського села Підзахаричі, що на Буковині, Ксенія Колотило, яка протягом багатьох літ займається творенням викладанок.

У тоталітарні часи це самобутнє мистецтво на Буковині було на межі занепаду. Писанці, як релігійному атрибуту, оголосили війну ідеологічні вартові режиму. Доля викладанки обтяжувалася ще й відсутністю бісеру, який заборонялися завозити з-за кордону.

Однак несподівано знайшлася майстриня, яка, незважаючи на ідеологічні заборони, почала відроджувати занепадаюче мистецтво. Цією берегинею буковинської писанки-викладанки стала історик за фахом, але художниця за покликанням Лариса Канюка.

Фахівці писанкарства називають її справжньою подвижницею. Адже ця симпатична жінка-майстриня не лише відродила забуте мистецтво, а й створила власну технологію викладання бісером по дереву. Йдеться передусім про те, що їй вдалося розробити рецепт «грунтовки», за яким надійно утримується узір із бісеру. Це доволі складна суміш із живиці, бджолиного воску та інших компонентів.

—Першу свою бісерку я благословила на світ у 1988 році, — каже пані Лариса. — Певно, що вона не відзначалася високою якістю виконання. Але потім я почала займатися викладанням усерйоз. І не жалкую. Усі мої бісерки прикрашені орнаментами й символікою старовинних буковинських писанок. Ніякого свавілля чи осучаснення власних викладанок не допускаю. Народ створив шедеври, неперевершені мистецькі взірці. Тому глумитися над ними, на моє переконання, — то є мистецький гріх.

Її бісерки вчинили справжній фурор на 1-му Міжнародному з'їзді писанкарів у 1992 році. Це був тоді свіжий струмінь у прикладному мистецтві.

Потім Ларисі сяйнула нова думка — почала застосовувати технологію викладання бісером в іконописі. Її ікони-викладанки стали приємною несподіванкою багатьох престижних вернісажів. Але найбільше визнання принесли вони майстрині на виставці церковного мистецтва в Києві, що відбулася 1995 року. Доробок Лариси із семи ікон особисто оглянув патріарх Філарет. Блаженнійший поблагословив ці роботи і відзначив їх найвищою нагородою.

Фахівці з українського іконопису назвали Ларисин пошук новаторським. Бо й справді, ікон, викладених бісером, в Україні — та й на світових теренах — досі не було.

З великим тактом і пошанівком відтворює майстриня святих на загрунтованих липових дошках, обрамлює зображення традиційними церковними орнаментами.

—Є давні канони, які я не можу переступати, — так витлумачує свій творчий принцип Лариса Канюка.

У майстрині й інше творче табу — іконами вона не торгує. Навіть за гострої матеріальної скрути. А живеться художниці в наші дні не солодко. З кожним роком усе важче стає збувати свої вироби через Худфонд. До того ж держава обклала митців непомірними податками. З кожної писанки, що реалізується, художникові перепадають крихти. І авторам податкових удавок байдуже, якою ціною даються митцям їхні вироби. Під час творення викладанок майстрині доводиться сліпати над кожною бісеринкою, а їх на писанку йдуть десятки тисяч. На те, щоб народилась одна бісерка, треба майже добу. І потім тебе за цю каторжну працю ощасливлять жменею мідяків.

А ми все дискутуємо про захист митця, порятунок духовності.

... Напередодні Великодніх свят у Чернівецькій області побував Президент України Леонід Кучма. Знайомлячись із краєм, він не пропустив нагоду бодай побіжно оглянути доробок буковинських майстрів прикладного мистецтва. Серед тих, хто репрезентував свої вироби на імпровізованій виставці, була й Лариса Канюка. До Києва високий гість повіз ікону Ларисиної роботи. Як подарунок на згадку про перебування на Буковині.

На знімках: буковинська майстриня Лариса Канюка; викладена бісером ікона Пресвятої Богородиці.

Фото автора.

Жарт номера

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Засіб від жука

—Отрута від колорадських жуків. Трійло для дідька. За десять гривень діє на сто відсотків, бігме!

—Кілько-кілько коштує?

—Десятка.

—Їжте самі за такі гроші.

—А я в «Сільгоспхімії» працюю і мені зарплату отрутохімікатами видали.

—Скажіть, пане, а таргани від цього не здихають?

—Від цього бй динозаври здохли.

—О, в мене є такий зинозавур, що й літру трійла «Російська» випиває, а ніякий дідько його не бере.

—Як хочете, аби взяло, то купіть цю пляшечку і капніть йому до їди пару капель.

—О, давайте, я йому дві дози капну, бо він гірше жука.

—А от струйна вода з самого Колорадо «маде ін США», називається «Алексіс».

—Панночку, а правда, що ця водичка від жука? Бо я того року купила, покропила бульбу, а вона їм, як свячена вода — жоден не загнувся.

Сусід каже: «Бабо, є добрий засіб від жука. Повідривайте їм ноги і ті каліки ні кроку не зроблять». А другий каже, аби я повиколювала їм очі, і вони тої бульби не побачать. А третій ще мудріший: не садіть бульби і не буде проблем із жуком. Ага, не сади, коли я цілий рік лише на бульбі сиджу, як той жук.

—Не переживайте, тітко, купуйте отруту — і ваші жуки — покійнички.

—Та вже куплю, бо не годна на тих паразитів дивитися.

—Дякую за покупку. Споживайте на здоров'я.

—Нема за що. Але тепер скажіть по правді: жуки поздихають чи лише здоров'я стратять.

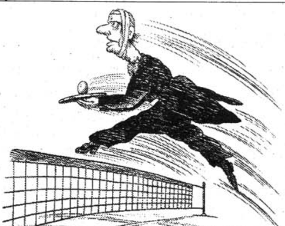
—Кришка їм буде, але одна порада: коли покропите картоплю, зберіть геть усіх отих жуків і почавіть їх або спаліть. Гарантую: жодний гад не врятується. Так що кропіть і чавіть, чавіть...

Василь БАБІЙ.

Толерантні й розважливі!

Ранок був незвичайним. Хоча б тим, що у будень Іван продер очі аж після десятої. Дружина вже поралася на кухні, готуючи сніданок, й Іван, солодко позіхнувши, випростав ногу й дотягнувся великими пальцем до вимикача телевізора.

Екран спалахнув червоним вогнищем комуністичних гасел, і це не здивувало Івана, адже день був таки незвичайний — день непокори!.. В який іще день можна було отак допізна ніжитися у ліжку: то на роботу біжи спозаранку, де, здається, вже ніколи не платитимуть зарплату, або штовхайся по вихідних у тісняві електрички дорогою на город, який багаті або ледачі називають дачею. Іван упізнав на екрані дідка, колишнього знаного героя праці, що вигукував прокляття владі з аркушу, котрий тремтів у старечих руках, немов листочок на вітру.

Еге, з такою гвардією ви їх переможете! — подумки апелював Іван до комуняк. — Бідний дідугане, усе життя ти був і залишаєшся лялькою у театрі непристойностей. Гей, товаришочки! Де ж ваші вчорашні хазяї?! Чом немає їх під гаслами? Либонь дуже ніколи колишнім народним ватажкам — сидять у керівних кріслах банків та корпорацій. Бач, ваші дорогі товариші боролися тоді за душі людські, а вибороли тишком людей-кріпаків, разом з усім майном!.. А ви кричіть тепер, галасуйте! Онде які хлопці-спецназівці, ваші синки та онуки, відгодовані... Син за батька не відповідає — це ми вже проходили!..

Екран замерехтів жовто-синім: ще одні обдурені та знедолені карбували кроки бруківкою коло перефарбованої будівлі Кабміну. Що, панове національ-демократи, — реготав подумки Іван, — поки ви виборювали для України самостійність, місця біля корита позаймали інші?.. Протестуйте теперечки, обурюйтеся разом з інтернаціонал-соціалістами. Як нині кажуть: хто спізнився, той не вкрав. Отож живіть собі на біду бідними та чесними...

А на екрані вигулькнула пика відомого політолога, яка остогидла Іванові за нещирість ще з студентської лави, коли політолог називався професором найголовнішої на Землі науки — історії КПРС. Щоразу, коли ця пика мерехтіла на екрані, Іванові спадало на думку, що раніше професора годували три слова — Ленін, партія, народ, а тепер лише одне — реформи. Захлинаючись від захвату, пан коментатор поспішав повідомити народові чудову новину: «Провокація прокомуністичних сил ганебно провалилася! Народ не пішов за антидержавними екстремістами, що є переконливим доказом підтримки українським народом вірно обраного курсу реформ! Сьогодні, в цей тривожний, непростий день, українці на практиці довели, що вони є нацією толерантною й розважливою...»

— Валю, йди-но сюди, — гукнув Іван, — про нас з тобою з телевізору теревенять!

Грюкання посуду завмерло і до кімнати заскочила заклопотана Валя, тендітний стан якої під підперезаним пояском халатиком раптом збудив у Івана зовсім аполітичні й не відповідні поточному моментові відчуття.

— Тю на тебе! — обурилася Валя. — Знову ти за своє... Хіба ж у цього лизоблюда може бути до нас якийсь інтерес чи справа?.. Вічно ти зі своїми жартами встигаєш саме в той момент, коли в мене під руками все горить!

— Валю! — з особливим придихом та наголосом тихо вимовив Іван, перехопивши жінчину руку. — Будь розважливою, як достеменна українка, і я спробую довести тобі зараз, як личить нащадкові славетних запорожців, усю свою істинно українську толерантність...

Юрій БОЛЬШАК.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

● **Дресирування**

Дресируванням набувають і вроджених якостей.

● **Заклик**

Хай живуть сутінки — світле майбутнє пітьми!

● **Минуле**

Стародавній світ був засмічений природою.

● **Життя**

Життя — випробувальний строк безсмертя.

● **Черговість**

Закінчився льодовиковий період — розпочався опалювальний.

● **Страва**

Запрошених на обід зазвичай вносять до меню.

● **Забруднення**

Забруднити прапор можна й поцілунками.

● **Вибір**

Серед усіх лих обирають неминуче.

● **Втілення**

Ідея безсмертна, поки не втілюється в життя.

● **Підсумки**

Історичні процеси зазвичай закінчуються кримінальними.

● **Супутники**

Конвоїрам завжди з нами по дорозі.

● **За!**

Коли голосують обома руками, поглянь — а чи не зв'язані вони.

● **Зближення**

Як зближує людей бійка!

● **Слабина**

Кайданник — найслабша ланка в ланцюгу.

● **Прикмета**

Обличчя, спотворене думкою.

● **Хомут**

Лавровий вінок вождеві народ вішає на свою шию.

● **Простота**

Простіше простого все робити з величезними труднощами.

Юрій БАЗИЛЄВ.

КАМІНЬ

У Клима Климовича зібралося прикрощів, наче незакінчених справ наприкінці кварталу. Неприємності в дитсадочку з онуками-бешкетниками, загострені стосунки з дружиною з приводу вибору місця відпочинку на час відпустки. На додачу теща була чимось невдоволена і щоранку косо зиркала на зятя.

Але це — найгірша прикрість. Тиждень тому вийшла з ладу службова «Волга», й Климу Климовичу довелось користуватися громадським транспортом. Тому й з'являвся на роботі о десятій, а то й об одинадцятій.

Правду кажучи, ніхто із співробітників наче й не помічав його відсутності, але сам директор дуже переживав: хто його зна, як підуть справи, коли господаря немає на місці. Так недалеко і до неприємностей.

Сьогодні Клим Климович двічі намагався протиснутись у салон тролейбуса. Це йому не вдавалося. Тільки гудзика відірвали й капелюха пом'яли. Давався взнаки брак досвіду штурмувати громадський транспорт у години пік.

—Як це вони без мене? — бідкався, нервово походжаючи туди-сюди тротуаром. Сьогодні планували скверик впорядкувати, незабаром комісія прибуде, а там посередині камінь лежить — після минулорічного ремонту залишився. Не приберуть. Пальцем не покажеш — не піднімуть.

Не зумівши прорватися крізь дві товкучки біля переповнених тролейбусів, директор зовсім занепав духом.

—Не приберуть-таки камінь! — спересердя поділився думками з пишною намальованою товстушкою, яка теж безрезультатно намагалася завоювати місце в салоні.

—Приберуть! — зневажливо зронила та. Вийняла з сумочки дзеркальце й почала пильно розглядати себе. — Мені б ваші клопоти...

—Не кажіть... — заперечив Клим Климович. Настрій його катастрофічно падав. — Не покеруєш — ніякої роботи. Я свій колектив знаю... Ех, просто камінь на серці...

Директор потрапив до рідної установи аж перед обідом.

У приймальні застав секретарку Нюру, що його дуже здивувало. Та звела на керівника ретушовані очі.

—Як тут без мене?

—А ви хіба ... не в себе? Наші думали, що в кабінеті.

Клим Климович невдоволено гмикнув. Потім різко запитав:

—А камінь у сквері хто розпорядився прибрати?

—Корольчук, завгосп наш.

Клим Климович, щось невизначено гмикнувши під ніс, сердито грюкнув дверима кабінету. Понуро вмостився за столом біля батареї телефонів. Настрій упав до нуля.

—Отак і живи з колективом, — сумно промовив уголос. — Уже завгоспи починають розпоряджатися. Наче керівника нема...

Іван КИДРУК.

Мал. Павла ГЛАДКЕВИЧА.

Информация о шестом выпуске акций АБ «Донуглекомбанк»

1. Характеристика эмитента

Наименование эмитента — акционерное общество открытого типа «Акционерный банк «Донуглекомбанк».

Местонахождение банка: 340000, Украина, г. Донецк, ул. Артема, 63.

АБ «Донуглекомбанк» основан 3 августа 1990 г. на паевых началах, 14 мая 1993 г. банк преобразован в акционерное общество открытого типа.

Предметом деятельности банка является: предоставление полного комплекса банковских услуг, предусмотренных действующим законодательством Украины и лицензией Национального банка Украины.

На момент принятия решения о шестом выпуске простых именных акций АБ «Донуглекомбанк» имеет зарегистрированный и полностью оплаченный уставный фонд в размере 2300000 грн.

Учредителями АБ «Донуглекомбанк» выступают: Министерство финансов Украины, Донецкое производственное объединение по добыче угля «Донецкуголь», АООТ «Буран», Донецкая региональная товарно-сырьевая и топливная биржа «ЮГ», ЧП «Спортивный клуб Сергея Бубки», ООО коллективная компания «Кранц-Колорит», СМП фирма «Красма», АООТ торговый дом «Радуга», ООО «Межрегиональный бизнес-центр «Донецк».

Высшим органом управления банком является общее собрание акционеров. Совет банка осуществляет контроль за деятельностью исполнительного органа. Руководство текущей деятельностью осуществляет правление банка: президент — Зубовский Е. И., образование высшее экономическое, стаж работы — 7 лет 1 месяц; вице-президенты: Костенко А. И., образование высшее экономическое, стаж работы — 3 года; Зубовский А. Е., образование высшее экономическое, стаж работы — 2 года; главный бухгалтер — Карлова Р. Ф., образование высшее экономическое, стаж работы — 4 года 10 месяцев.

Численность работников банка на 01.04.1997 г. — 296 человек.

Аудиторское обслуживание банка производит ЗАО «Укрвостокаудит» (лицензия Аудиторской палаты Украины АБ N 000025).

2. Описание деловой активности эмитента

На основании лицензии Национального банка Украины N 18 от 30 января 1997 г. АБ «Донуглекомбанк» осуществляет следующие виды деятельности: кассовое обслуживание клиентов, ведение счетов клиентов, банков-корреспондентов (резидентов) и осуществление расчетов по их поручению (в национальной валюте Украины); проведение операций по кассовому исполнению госбюджета; выдача кредитов банкам, юридическим лицам, физическим лицам; приобретение права требования поставки товаров и оказания услуг, принятие риска выполнения таких требований и инкассация этих требований (факторинг), вложение средств в уставные фонды других юридических лиц, привлечение депозитов юридических лиц, физических лиц, получение кредитов от банков; выпуск ценных бумаг (облигаций, сберегательных сертификатов в т. ч.); ведение валютных счетов клиентов; неторговые операции; установление прямых корреспондентских отношений с иностранными банками и операции по международным торговым расчетам; операции по торговле иностранной валютой на внутреннем валютном рынке; операции по привлечению и размещению валютных средств на внутреннем и международных рынках; валютные операции на международных денежных рынках; ответственное хранение ценностей клиентов банка; финансирование капитальных вложений по поручению собственников или распорядителей инвестированных средств; выдача поручительств, гарантий и других обязательств за третьих лиц, что предусматривает их выполнение в денежной форме; приобретение за собственные деньги средств производства для передачи их в аренду (лизинг); доверительные операции (привлечение и размещение денег, управление ценными бумагами и др.) по поручению клиентов; покупка, продажа и сбережение платежных документов, ценных бумаг, в том числе государственных, а также операции с ними; предоставление консультационных услуг; открытие филиалов банка на территории Украины. АБ «Донуглекомбанк» имеет разрешения Министерства финансов Украины N 15 от 30 марта 1992 г. на осуществление деятельности по выпуску ценных бумаг, комиссионную и коммерческую деятельность по ценным бумагам и N 48 от 27 июля 1994 г. на выполнение функций депозитария инвестиционных фондов и инвестиционных компаний.

3. Данные об эмиссии акций

С целью дальнейшего развития банка, укрепления его положения на рынке, увеличения объема предоставляемых услуг и обеспечения соблюдения экономических нормативов общее собрание акционеров (Протокол N 1 от 25.01.1997 г.) приняло решение об увеличении уставного фонда АБ «Донуглекомбанк» до 5100000 грн. (2250000 ЭКЮ) за счет проведения шестого выпуска акций банка в размере 2800000 грн.

В шестую эмиссию банк выпускает простые именные акции общим количеством 2800000 акций номинальной стоимостью 1,00 грн. каждая на общую сумму 2800000 грн.

Форма выпуска акций — безбумажная (в виде записей в электронных базах данных). В шестую эмиссию будут выпущены акции серии А-6, номера 0000001 — 2800000.

Сроки подписки на акции: с 30 мая 1997 г. по 30 июня 1997 г.

Простые именные акции шестого выпуска размещаются в свободной продаже среди юридических и физических лиц в соответствии с действующим законодательством по курсовой цене, определяемой величинами спроса и предложения, но не ниже номинальной стоимости.

Акционеры банка, владеющие акциями банка предыдущих эмиссий, имеют приоритетное право на приобретение акций шестой эмиссии по номинальной стоимости.

Подписка на акции осуществляется путем заключения договоров купли-продажи. Акции оплачиваются в валюте Украины.

Оплата акций осуществляется как на полную стоимость в момент их приобретения, так и на тридцать процентов от номинальной стоимости. Акционер должен полностью оплатить заявленное количество акций не позднее года после регистрации эмиссии. Собственникам простых именных акций банка выдается выписка из реестра акционеров банка.

Собственники простых именных акций имеют право:

— самостоятельно распоряжаться акциями в соответствии с действующим законодательством;

— принимать участие в общих собраниях акционеров лично или через представителя;

— получать часть прибыли в виде дивидендов по акциям;

— получить часть имущества банка в случае его ликвидации;

— другие права определенные действующим законодательством и уставом банка;

Собственники привилегированных именных акций предыдущих выпусков имеют право:

— самостоятельно распоряжаться акциями в соответствии с действующим законодательством;

— преимущественное право на получение части прибыли в виде дивидендов по акциям;

— преимущественное право на получение части имущества банка в случае его ликвидации;

— другие права, определенные действующим законодательством и уставом банка.

Периодичность выплаты и размер дивидендов по акциям устанавливается общим собранием акционеров. Дивиденды выплачиваются перечислением на банковский счет акционера или в кассе банка по адресу: 340000, г. Донецк, ул. Артема, 63.

АБ «Донуглекомбанк» реализует акции самостоятельно без привлечения финансовых посредников.

В случае превышения или недостижения уровня подписки выпуск акций осуществляется в пределах фактического уровня подписки, но не менее 60% от объявленного объема. В случае недостижения необходимого уровня подписки лицам, подписавшимся на акции, возвращаются внесенные ими суммы не позднее, чем через 30 дней.

4. Данные о предыдущих эмиссиях банка

В результате проведенных пяти эмиссий акций АБ «Донуглекомбанк» было выпущено и размещено 2300000 акций на общую сумму 2300000 грн., в том числе простых именных — 2292562 акции, привилегированных именных — 7438 акций.

В результате первой эмиссии было размещено: простых именных 23000 акций, привилегированных именных — 2000 акций; всего на сумму — 25000 грн. Свидетельство о регистрации — N 55/1/94 от 10.02.94 г.

В результате второй эмиссии было размещено: простых именных — 146562 акции, привилегированных именных 5438 акций; всего на сумму — 152000 грн. Свидетельство о регистрации — N 198/1/94 от 20.05.94 г.

В результате третьей эмиссии было размещено: простых именных — 1243000 акций на сумму — 1243000 грн. Свидетельство о регистрации — N 557/1/95 от 12.12.95 г.

В результате четвертой эмиссии было размещено: простых именных — 380000 акций на сумму — 380000 грн. Свидетельство о регистрации — N 355/1/96 от 16.07.96 г.

В результате пятой эмиссии было размещено: простых именных — 500000 акций на сумму: 500000 грн. Свидетельство о регистрации — N 432/1/97 от 05.05.97 г.

Все акции оплачены денежными средствами в национальной валюте Украины. Материальные средства за акции не вносились. В результате пяти эмиссий акций сформирован уставный фонд 2300000 грн.

Из размещенных 2300000 именных акций в собственности руководящих работников находятся 938 акций, или 0,04% от общего объема.

5. Факторы риска

Риск политических перемен, риск экономических перемен, риск изменений в действующем законодательстве, инфляционный риск, риск форс-мажорных обстоятельств.

6. Организация размещения акций

Подписку на акции АБ «Донуглекомбанк» шестого выпуска можно осуществить по адресу: 340000, г. Донецк, ул. Артема, 63, отдел ценных бумаг. Контактный телефон (0622) 90-88-01.

Президент АБ «Донуглекомбанк»
ЗУБОВСКИЙ Е. И.

Баланс АБ «Донуглекомбанк»

Актив	01.01.97	01.04.97
1. Касса и к/с в НБУ		
— в нац. валюте	1928083,65	1975035,89
— в иностр. валюте	336423,56	862940, 33
2. К/счета в других банках		
— в нац. валюте	0,00	0,00
— в иностр. валюте	643814,16	1395167,49
3. Кредиты, выданные банком:		
— краткосрочные	14168974,12	18671212,48
— долгосрочные	6282507,71	4305507,71
— в валюте	1861326,33	1387613,24
4. Межбанковский кредит	996708,36	403348,36
5. Ценные бумаги, паи, акции, приобретенные банком	462510,58	493113,55
6. Основные средства и капвложения	3033497,77	3127179,31
7. Дебиторы	1486757,60	1701448,43
8. Прочие активы	7482906,41	3702503,16
ИТОГО	*38683510,25*	*38025069,95*

Пассив	01.01.97	01.04.97
1. Уставный фонд	2300000,00	2300000,00
2. Резервный фонд	450034,82	450034,82
3. Прочие фонды	3744153,13	3582045,63
4. К/счета других банков		
— в нац. валюте	519,89	519,89
— в иностр. валюте	25900,54	207691,83
5. Расч. и текущ. счета клиентов в нац. валюте	6896702,64	6593936,82
6. Депозиты юр. лиц	1894500,30	3462114,21
7. Вклады граждан в нац. валюте	4760290,05	6614713,36
8. Срочные депозиты в иностр. валюте	2264799,85	2290968,91
9. Средства клиентов в иностр. валюте	450852,29	888830,99
10. Межбанковские кредиты, полученные в других банках	8481000,00	7550000,00
11. Кредиторы	1189122,65	1372026,50
12. Прочие пассивы	2507862,03	2511917,24
13. Прибыль	3717772,06	200269,75
ИТОГО	*38683510,25*	*38025069,25*

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації у Дарницькому районі Києва порушив справу № 15/99 про визнання МП «Вишгородське» банкрутом (юридична адреса: Київ, бульв. Давидова, 2/7, кв. 100), розрахунковий рахунок № 468025 у Вишгородському відділенні ПІБ.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 19/86 про визнання банкрутом СП «Український твердий інтернаціональний напрям» (юридична адреса: Київ, вул. П. Запорожця, 11-а, кв. 24), розрахунковий рахунок 467849 у Першому Київському відділенні АКБ «Україна».

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 19/95 про визнання банкрутом ПФ «Іліана» (юридична адреса: Київ-91, вул. Ревуцького, 8, кв. 267), розрахунковий рахунок 1468216 в АКБ «Інтербанк».

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

По заявлению Государственной налоговой администрации в Дзержинском районе г. Харькова Арбитражный суд Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № Б-1459/7-73 о банкротстве АО «Электропромснаб», юридический адрес: Харьков-145, пр. Ленина, 38, фактический адрес: пер. Свердлова, 3, расчетный счет 000467971 в ХФ «Реал-Банк».

Претензии принимаются в течение месяца со дня публикации.

У зв'язку з припиненням діяльності Спільне україно-австрійське підприємство «Полінез МВМ», Київ, вул. Народного ополчення, 1, повідомляє про свою ліквідацію. Код ЗКПО 14277076, р/р 1467222 в ОПЕРУ УкрПІБ Києва, МФО 300012.

Претензії приймають протягом двох місяців з дня публікації.

Арбітражний суд Луганської області (349200, Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-а) порушив справу № 12/32-6 про банкрутство фірми «Стиль-Сервіс» філії приватного підприємства «Лазня» (349140, Луганська обл., м. Перевальськ, вул. Томського, 10), р/р 000468603 в АПБ «Украина» м. Перевальськ Луганської обл.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Державна податкова адміністрація Баранівського району (260550, Житомирська обл., смт. Баранівка, вул. Леніна, 12) повідомляє, що в Арбітражному суді Житомирської обл. (262014, Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушено справу № 36«б» (155) про банкрутство Футбольного госпрозрахункового клубу «Керамік» (260550, Житомирська обл., смт. Баранівка, вул. Леніна, 55, р/р 00070001 у Баранівському районному відділенні АППБ «Аваль», смт. Баранівка, МФО 311476).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 17/1-10Б о банкротстве малого частного предприятия «Дикбевс», юридический адрес: 343870, Ясиноватая, ул. Октябрьская, дом. 97, расчетный счет 468341 в Ясиноватском отделении АК Проминвестбанка.

Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34.

Інформація

про додатковий випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Київсільелектро»

I. Характеристика емітента

Фірмове найменування емітента: відкрите акціонерне товариство «Київсільелектро». Дата заснування —20.10.94 р. Засновник товариства — Міненерго України. Першу емісію акцій відкритого акціонерного товариства «Київсільелектро» здійснено 1995 року в процесі корпоратизації. Приватизація здійснена згідно з уточненим планом розміщення акцій, затвердженим регіональним відділенням ФДМУ по м. Києву 09.12.96 р. Державна частка майна в статутному фонді ВАТ відсутня.

Місцезнаходження: 252032, Київ, вул. Льва Толстого, 55-А.

Розмір статутного фонду — 418980 (чотириста вісімнадцять тисяч дев'ятсот вісімдесят) гривень. Обсяг оплаченої частини статутного фонду на момент прийняття рішення про другий випуск акцій — 100%. Розмір статутного фонду, що передбачається, — 558640 (п'ятсот п'ятдесят вісім тисяч шістсот сорок) гривень.

Мета діяльності ВАТ: товариство створено з метою отримання прибутку від господарської та інших видів діяльності в інтересах акціонерів.

Предметом діяльності ВАТ є:

— будівництво ЛЕП, підстанцій та інших енергетичних об'єктів;

— інші види діяльності відповідно до статуту ВАТ.

Посадові особи ВАТ:

— голова правління — Іванчук Василь Іванович, 1949 року народження, освіта вища, кваліфікація — інженер-електрик, виробничий стаж — 27 років;

— головний бухгалтер — Маслак Тетяна Арнольдівна, 1956 року народження, освіта вища, кваліфікація —бухгалтер, виробничий стаж — 20 років.

Чисельність службовців ВАТ — 22 чоловіки.

Основні дані бухгалтерського балансу за станом на 01.01.97 р., підтверджені висновком аудиторської фірми «Енергія» (ліцензія: серія АБ № 2001267, видана Аудиторською палатою 29.12.95 р.).

Актив	на 01.01.97 р.	на 01.04.97 р.
1. Основні засоби	2239,0	2260,7
2. Довгострокові фінансові вкладення	333,8	333,8
3. Вкладення в незавершене будівництво	254,4	254,3
4. Запаси та витрати	399,5	305,5
5. Дебіторська заборгованість	867,8	1232,6
6. Грошові та інші оборотні кошти	205,1	0,6
БАЛАНС	***4299,6***	***4387,5***
Пасив		
1. Статутний фонд	418,9	418,9
2. Інші фонди	3343,8	3349,2
3. Кредиторська заборгованість	353,9	507,4
4. Інші короткострокові пасиви	183,0	112,0
БАЛАНС	***4299,6***	***4387,5***

II. Опис ділової діяльності емітента

Обсяг реалізації продукції (підрядних робіт, послуг), виробленої згідно з предметом діяльності, визначеним статутом товариства, у 1996 році становив 611,3 тис. гривень.

III. Дані про емісію акцій

Рішення про додатковий випуск акцій, обсяг якого відповідає збільшенню статутного фонду на 1/3, прийнято правлінням ВАТ (протокол № 1 від 26.02.97 р.).

Мета випуску акцій — залучення коштів для розширення будівельної бази ВАТ з метою проведення капітального ремонту та реконструкції ЛЕП і підстанцій напругою 220 кВ і вище.

Плановано випуск 558640 (п'ятсот п'ятдесяти восьми тисяч шістсот сорока) простих іменних акцій у безпаперовій формі номінальною вартістю 25 (двадцять п'ять) коп. серії «II» з номерами від 1675920 до 2234560. Загальна сума емісії — 139660 (сто тридцять дев'ять тисяч шістсот шістдесят) гривень.

Право голосу на загальних зборах акціонерів надається акціонерам або їхнім представникам за принципом: 1 акція — один голос. Обмежень на обіг повністю оплачених акцій не передбачено.

Виплата дивідендів по акціях здійснюється один раз на рік у першому кварталі. Розмір дивідендів встановлюється за рішенням загальних зборів акціонерів, виходячи із результатів господарської діяльності товариства. Дивіденди виплачуватимуться за адресою: Київ, вул. Л. Толстого, 55-А, ВАТ «Київсільелектро».

IV. Організація передплати

Передплата на акції розпочинається на одинадцятий день після опублікування інформації про випуск акцій у пресі й закінчується 20.06.97 р. Особи, які бажають придбати акції, повинні внести на рахунок ВАТ не менш як 30 відсотків вартості акцій. Акціонери ВАТ мають переважне право на придбання акцій нової емісії на пільгових умовах (за номінальною вартістю). Особи, які не є акціонерами товариства, можуть передплатити акції за ринковою вартістю. Запланований курс — 61 (шістдесят одна) коп. за акцію. Зайва передплата відхиляється. Відмова в передплаті проводиться згідно із переліком передплатників, починаючи з кінця переліку. У разі відмови від випуску акцій чи відмови від зайвої передплати особам, які передплатили акції, повертають внесені ними суми не пізніш як через 30 днів з дня прийняття відповідного рішення.

ВАТ не користується послугами торговця цінними паперами. Розрахунковий рахунок ВАТ для оплати акцій: р/р № 000229401 у Київському головному відділенні ПІБ, МФО 321206.

V. Результати попередніх емісій

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 424/1/95 від 16 жовтня 1995 р. видано Міністерством фінансів України.

Загальний обсяг емісії — 418980 (чотириста вісімнадцять тисяч дев'ятсот вісімдесят) гривень.

Кількість випущених акцій — 1675920 шт.

Номінальна вартість — 25 коп.

Вид акцій — прості іменні.

Форма випуску — безпаперова.

Серія акцій — «І», номери з 1 по 1675920.

Акціонери, які володіють найбільшою кількістю акцій, — ХК «Енергобуд» — 435739 акцій (26,0% статутного фонду); інших акціонерів, які володіють більш ніж 2% кожний, немає.

У власності керівних працівників ВАТ — 51517 акцій, що становить 3,07% статутного фонду.

VI. Фактори ризику

Приймаючи рішення про придбання акцій товариства, слід врахувати такі фактори ризику: неплатоспроможність споживачів продукції і послуг товариства, зокрема тяжкий фінансовий стан основного замовника робіт ВАТ — Міненерго України.

Голова правління ВАТ «Київсільелектро» В. ІВАНЧУК.

Арбитражный суд Севастополя (335008, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 039/4 о банкротстве ООО «Фирма Осма ЛТД.» (Севастополь, ул. Хрусталева, 63, кв.1; р/с 1467276 в АКБ «Синк-Банк» Севастополя, МФО 324399).

Арбитражный суд Севастополя (335008, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 037/3 о банкротстве ЧП «Версаль» (Севастополь, ул. Луначарского, 6, кв.5; р/с 468058 в КБ «Приватбанк» Севастополя, МФО 324935).

Претензии предъявлять в течение месяца со дня опубликования объявления.

Державна податкова адміністрація в Корсунь-Шевченківському районі повідомляє, що Арбітражний суд Черкаської області (Черкаси, вул. Шевченка,307) порушив справу № 557/8 про визнання банкрутом Селищанського цукрового заводу (258510, Селище, Черкаської області Корсунь-Шевченківського району).

Претензії кредиторів і заяви санаторів направляти протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3А) возбудил дело № 05/107-9-84б о признании банкротом ОАО «Луганский автосборочный завод».

Юридический адрес: г. Луганск, ул. Фрунзе, 136; расчетный счет 000269212 в Артемовском отделении Проминвестбанка Украины г. Луганска, МФО 304386.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 46-3/16 о банкротстве ООО «Марина ЛТД» (343810, Донецкая область, Дебальцево, ДРП-7, д. 2, кв. 5; р/с 1609720 в отделении АК Проминвестбанка Дебальцево, МФО 334099).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340115, Донецк, бул. Пушкина, 34) возбудил дело № 8-1/8 Б о банкротстве КМП «Меркурий-Л» (340014, Донецк, ул. Левобережная, 78; р/счет 468786 в ДРУ АК ПИБ «Украина» Донецка).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Державна податкова адміністрація в Баранівському районі Житомирської області (260550, Житомирська область, смт. Баранівка, вул. Леніна, 12) повідомляє, що в Арбітражному суді Житомирської області (262014, Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушено справу 2/47 «б» (129) про банкрутство спортивного клубу «Енергія» (260556, Житомирська область, Баранівський район, смт. Першотравенськ, вул. Комсомольська, 13; р/р 000700224 у Баранівському районному відділенні АК АПБ «Україна», МФО 311045).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Києва (Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 5/1576 від 20.05.97 р. про визнання банкрутом МПП «Роккард» (Київ, Оболонський пр-т, 16-а; р/р 1468818) в АКБ «Інтербанк», МФО 300216, код ЗКПО 21604647).

Претензії приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждены дела о банкротстве:

1. Акционерного общества закрытого типа «Лакуна» (340055, г. Донецк, б. Пушкина, 3, кв.18, расчетный счет 2467664 в ДОД АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334011) —дело № 12/1-1 Б;

2. Частной фирмы «Лик» (340000, г. Донецк, ул. Артема, 72, расчетный счет 4468050 в Калининском отделении АК ПИБ г. Донецка, МФО 334453) — дело № 14/1-15 Б.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражним судом Хмельницької області порушено справи про банкрутство:

— № 98-Б/2 від 26.02.97 р., товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної та туристичної фірми «Ірина», 281100, Старокостянтинів, вул. Есенська, 2, розрахунковий рахунок 467228 в Хмельницькій філії АК «Укрсоцбанк» «Гарант», МФО 315687. Код 1416966.

— № 112-Б/4 від 27.02.97 р., товариства з обмеженою відповідальністю фірма «Кристал» ЛТД, 281100, Старокостянтинівський район, с. Пашківці, вул. Зарічна, 11, розрахунковий рахунок 467404 в Старокостянтинівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 315201, код 14165118.

— № 111-Б/4 від 27.02.97 р., закритого акціонерного товариства «Белстар», 281100, Старокостянтинів, вул. Миру, 3/21, кв.14, розрахунковий рахунок 110467331 в Старокостянтинівському відділенні Ощадбанку 2888, МФО 375166, код 22769830.

Кредиторам та можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржників у місячний термін з дня опублікування оголошення за адресою: 280000, Хмельницький, пл. Незалежності, 1, арбітражний суд.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Анна», зареєстроване Залізничним райвиконкомом м. Києва за № 1166, ліквідується.

Претензії приймають протягом двох місяців зі дня опублікування оголошення за адресою: Київ-49, вул. Курська,7.

Арбітражним судом Вінницької області (Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

1. № 45/8-213 приватного підприємства «Фламінго», р/р 5468042 в Промінвестбанку України;

2. № 18/2 колективного малого виробничого підприємства «Девмет», р/р 002468488 в УСБ;

3. № 32/2 товариства з обмеженою відповідальністю «Латона», р/р 6467482 в Промінвестбанку України;

4. № 43/2 багатопрофільного малого приватного підприємства «Тамуна», р/р 5468806 в Промінвестбанку України;

5. № 42/2 товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційного підприємства «Сет ЛТД», р/р 4467646 в Промінвестбанку України.

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно із Законом України «Про банкрутство».

Арбитражный суд Севастополя (335008, Севастополь, пл. Восставших, 6) по заявлению Госналоговой администрации возбудил дело № 014/5 о банкротстве МЧП «Галс» (335000, Севастополь, ул. Правды, 10; р/с 2468360 ПИБ).

Арбітражний суд Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу про банкрутство малого приватного підприємства «Комбатант-Нік».

Юридичні реквізити підприємства: Київ, вул. Інститутська, 25, р/р 1468722 у Першій Київській філії ВА БАНКу, МФО 320360.

Оголошення публікується для виявлення кредиторів та санаторів.

Утерянную печать Закрытого взаимного фонда «Энерго-приват-1» АО ИК «Энерго-Инвест», свидетельство № 21626382, считать недействительной.

Кам'янець-Подільський планово-економічний технікум-інтернат оголошує прийом студентів на 1997-1998 н.р. з інвалідів за спеціальностями:

бухгалтерський облік і аудит /система АПК/;

економіка підприємства /система АПК/.

Прийом заяв — з 1 червня по 22 липня 1997 року. Вступні випробування — з 23 липня. Зараховані на навчання до технікуму одержують стипендію і перебувають на повному державному забезпеченні.

Довідки за телефоном: 3-26-51.

Адміністрація технікуму.

Діти до наших планів не входять?

(Початок на 4-й стор.).

Торік кількість абортів в Україні перевищила кількість народжень у 1,5 раза. Серед причин материнської смертності аборт посідає перше місце: кожна четверта розпрощалася з життям внаслідок такої операції. 1 мільйон 200 подружніх пар в Україні безплідні, і першопричиною цього здебільшого є аборт. Цю статистику було оприлюднено на прес-конференції МОЗу, Міносвіти та Міністерства у справах сім»ї та молоді з нагоди оголошення урядом з 26 травня по 1 червня тижня планування сім'ї.

Як свідчать соцопитування, до планів багатьох подружніх пар діти поки що не входять — до поліпшення економічної ситуації. Більшість немовлят сьогодні з»являється в молодих сім»ях — внаслідок браку якісних контрацептивів та елементарних знань.

Поява дитини, як правило, істотно погіршує й так не блискуче фінансове становище родини. Не випадково близько 80 відсотків молодих жінок, які народжують уперше, мають намір обмежитися однією «квіткою життя». Це означає, що й завтра, й через рік нас помиратиме більше, ніж народжуватиметься. За підрахунками демографів, щоб забезпечити елементарне відтворення населення, кожна українська родина має виховати 2-3 дітей.

Здорових жінок у нас стає дедалі менше, проте цей факт не завадив МОЗу внести лікування від безпліддя до переліку платних медичних послуг. Репродуктивне здоров»я чоловіків дещо краще: серед потенційних татусів безплідних втричі менше, але ця цифра також має тенденцію до зростання.

З огляду на стабільне погіршення якості медичного обслуговування, далеко не все залежить від здоров»я матері чи батька. Торік з 498 тисяч новонароджених до одного року не дожили 7 тисяч 200. Половина з них померла на першому місяці життя. Напевно, декотрих просто не встигли довезти до лікарні... Адже тільки на селі, починаючи з 1995 року, кількість лікарняних ліжок скоротилася на 9,5 тисячі, закрито 130 дільничних лікарень, 26 фельдшерсько-акушерських пунктів. А до районного медичного закладу з деяких населених пунктів можна дістатися тільки підводою...

Ганна РОМАНЦОВА.

За листом читача

«... Ви стали підспівувачем нових хазяїв»

(Початок на 8-й стор.).

Дуже промовистий пасаж! Так і випирає: «У советских собственная гордость, на буржуев смотрим свысока». Можна, звичайно, ходити з голою сідницею і пишатися. Але можна жити і по-людськи, так, як живуть люди у цивілізованому світі, де будь-яка робота, у тому числі й гувернантки, вважається престижною, бо дає людині засоби для повнокровного життя. Я розумію вашу іронію. Але йде переоцінка цінностей. І разом з тим з'являється й багато каламуті, нахабства, злодійства. Ясно, що багатьом треба б турбуватися не про лімузини й палаци, а про створення робочих місць. Але тут уже держава виступає слабким регулятором і не стимулює позитивні процеси.

І, як кажуть партійні промовці, останнє. Ви натякаєте, що «озвірілі підлітки, ... які біжать навперейми з ганчірками, щоб помити найпрестижніше авто якогось новоявленого Івана Андрійовича», і те, що дитсадки не працюють, гуртки і клуби — то все було у колишній печері, а кінобойовики, секс, гроші —досягнення нашої «цивілізованої» країни.

Все правильно: сексу в Радянському Союзі, як відомо , не було, грошей також (тьху на них!). Були дешева тюлька, варена ковбаса, напхана туалетним папером, і, звичайно, «гордость за свершения». Але скажіть мені, шановний(на) п. М., чому і тоді, і тепер кожен (включаючи і компартійних функціонерів) після відвідання «загниваючого» Заходу кілька тижнів ходить хворий — просто не може збагнути, як можуть люди ТАК жити. Там, до речі, підлітки теж іноді звіріють — тільки з іншої причини. З жиру, а не від внутрішньої порожнечі, породженої «червоними» генами.

На цьому, шановний(на) п. М., бувайте здорові. Будете у Рівному — заходьте. Пригощу обідом. Так у нас тут водиться.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Рояль у кущах

Африканська картопля врятує світ

Африканська картопля, яку корінні мешканці споконвіку використовували з лікувальною метою, зміцнює імунну систему й подовжує життя хворих на СНІД. Такого сенсаційного висновку дійшли вчені Стелленбошського університету в ПАР. Втім, як і кожна сенсація, ця —відносна. Незважаючи на всю чудодійність, витяжка з африканської картоплі відчутно полегшує страждання, але не виліковує від смертельної хвороби. Залишається таємницею і головне — про який вид африканської картоплі мова.

Фідель Кастро — про кохання

Фідель Кастро, безперечно, один з найцікавіших чоловіків другої половини XX століття, сказав: «Я навіки закоханий у жінок. Я закохуюся легко, але тепер це почуття платонічніше». В інтерв'ю молодіжній газеті «Хувентуд ребельде» він поділився думками на вічну тему. Один з найяскравіших ораторів планети, що майже сорок років твердо тримає в руках кермо влади, зізнався, що «був сором'язливим, залицяючись у молодості до дівчат». Хоч йому «більше подобалося закохуватися, аніж бути коханим». Стратег Кастро вважає кохання мистецтвом тактики. Один з його тактичних прийомів — «зовнішня байдужість», яка найкраще стимулює почуття.

Малевич і $

Амстердамський суд приговорив російського художника Олександра Бреннера до 10 місяців позбавлення волі за завдання шкоди картині Казимира Малевича у Міському музеї. 39-річного Бреннера затримано після того, як він намалював зеленою фарбою знак долара на полотні одного з основоположників абстракціонізму, яке датують початком 20-х років. Картина із зображенням великої сірої плями, увінчаної білим хрестом, застрахована на вісім мільйонів доларів. Шкоду пензля Бреннера оцінюють приблизно в мільйон. Бреннер заявив, що таким чином висловив протест проти комерціалізації мистецтва. Суд вирішив, що він «зайшов надто далеко». Той факт, що підсудний за фахом художник, визнано обтяжуючою обставиною.

Енциклопедія розвідок і спецслужб

Усе, що обиватель намагався дізнатися про таємничий світ шпіонажу, можна знайти у щойно виданій французьким видавництвом «Лавозель» «Енциклопедії розвідок і спецслужб». Автор 500-сторінкової праці —Жак Бод, в минулому співробітник швейцарської розвідки. Він спробував зібрати докупи всі доступні дані про історію, структуру, методи та техніку діяльності різноманітних спецслужб світу з 1945 року до наших днів. На сторінках енциклопедії знайшлося місце і міфам, далеким від реальної практики, і цілком документальним подробицям.

Портрет найщасливішого

Білий чоловік з вищою освітою, середнього віку, мешкає в приміській зоні — такий портрет найщасливішої людини в США, що його вивели експерти національного центру статистики в галузі охорони здоров'я. Фахівці визначають індекс щастя від протилежного — чим менше в людини скарг, тим, можна зробити непрямий висновок, вона щасливіша. В узагальненому щасливця показник негативу в світосприйнятті — 5,8 відсотка. У білих жінок він 8,1, у чорних чоловіків — 10,7, у чорних жінок — 16,4 відсотка. Яким є індекс щастя-нещастя в узагальненого чи конкретного білого чи в крапинку українця — невідомо.

А у нас

Колишній полігон заросте «ромашишками»

Найбільший в Україні Чорноморський біосферний заповідник став ще більшим. Херсонська влада ухвалила рішення про передачу йому 4700 гектарів землі на півострові Ягорлицький Кут та 8761 гектара акваторії Ягорлицької затоки. Тепер охоронна територія, що охоплює прибережну смугу, острови й затоки Чорного моря, займає 70509 гектарів. Її не вдалося б розширити, якби не ліквідація військового полігону «Вільний порт», що розташувався посередині заповідника. 35 років сюди прилітали на стрільби літаки з усього Союзу і з ревінням пікірували на мішені. Нині на понівеченому вибухами півострові тиша. Квітнуть степові трави. Літають чайки.

Машина на трьох

Запоріжжя — специфічний регіон. Навіть сенсації тут мають винятково промисловий характер. Найбільша новина, яку обговорює все місто, від владних кулуарів до пивних ларків: хто виграє в боротьбі за звання інвестора ВАТ «АвтоЗАЗ» — південнокорейська ДЕУ чи американська Дженерал моторс. Інтенсивні переговори, які вели в Києві, принесли абсолютно несподіваний результат: за відновлення і модернізацію «Таврії» візьмуться і ті, й інші. Голова правління АТ Олександр Сотников вважає, що сторонам удалося зняти всі проблеми. Перспективи такі: спочатку «Таврія», потім — автомобіль «Ланус» (ДЕУ), затим — «Опель-астра» (Дженерал моторс) і так далі.

«Але» полягає в тому, що обидва партнери хочуть контрольний пакет акцій і пакет податкових пільг терміном до 10 років, бо сумніваються в стабільності нашої законодавчої бази. Все це має бути обговорене у Верховній Раді.

Празник

Мокій як дзеркало літа

Сьогодні день, який прогнозує літню погоду — свято Мокія. «Мокія день мокрий — все літо буде мокрим». Та сама перспектива, коли Мокій туманний. Народ уважає Мокія царем граду. Побутує чимало ефективних форм боротьби з градом. Передовсім це молитви й шептання у виконанні ворожбитів. Можна спробувати й самому. На Житомирщині, як насувалася чорна хмара, жінка брала лопату, якою саджає хліб у піч, й тричі оббігала пса. Якщо у вас нема пса, то боронитися від грози можна й менш театрально: наприклад, запалити свічку, посвячену в Чистий четвер. Інші викидають з хати свячену вербу. Однак найбільше покладається терплячий загал не на власну ініціативу, а на толерантність царя граду. Щоби задобрити його, нині не працюють, а лишень виголошують святкові молитви.

Доглядати городні рослини цього дня є, навпаки, правилом гарного тону. Можна бути певним, що добре вродить. Нині також сіють соняшник. І роблять це за всіма правилами язичницького театру: увечері господиня роздягається і обходить уже не пса, а грядку, промовляючи:

— Як не можна голо по світу ходити, щоб так не могли горобці моїх соняшників цити!

Досвідчені люди знають: якщо сонце сьогодні зійшло червоно — літо буде грізне й пожежне.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 280663.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
4567890
Зам. 0311089.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.